

E SFINTELE SĂRBĂTORI

Veacuri de arândul așteptat-o
amul românesc să trăiască
murile pe care le trăim noi.
și speranțele strămoșilor
să s'au împlinit și pe noi
torii de astăzi ne-a învred-
nit Bunul Dumnezeu, să ve-
ni cu ochii vișu și să reali-
m unirea întregului pământ
românesc.

Și dureros că în țara romă-
nească mai sunt astăzi și sufle-
te inconștiente, care nu aprecia-
zilele mari care le trăim, su-
le care samăna otrava inva-
și a învrajbiri, făcându-se
ada la toponul dușmanilor
și. Dușmani are fiecare om
cu atât mai mult un popor.
amăni poporului nostru
esc să distrugă armonia noa-
să socială, ceacă să ne înghi-
și e zdrobitor când și romani,
chiar dintre acei, cari cred
vorbes în numele multora,
și cred că au și oarecare ră-
mădare, dau mana vrăjmași-
noștri și vând sentimentele
naționale și patriotice pen-
amăni mici omeniești.

cu atât mai bine te atinge
și citești foi serioase, neinte-
gate, conștiințe de datoria lor
sănească, foii cari contribuie
reeducarea acestui stat,
și există și răzbat organe ca-
lucreează la construcția și la
soliditatea statului nostru,
și duc vești dela munți și
la mare, dela Nistru până
și reprezintă curente să-
toase susținătoare de neam
de lege în marginea statului
ștră fără deosebiră de fostele
putere, înfrățind locuitorii ei.
se vor ceti cu drag jurnale de
și acest de tot românii de
din întreaga largă lume,

chiar de cei de peste frontierele
noastre, ca românii din Ameri-
ca, din Banatul sârbesc, aromă-
ni și peste scurt și românii
transilvăneni.

Serisul „Culturii Poporului”
îndrumător, plin de adevăr
de dreptate, va promova sen-
timentele naționale și armonia
socială și aceasta este necesar
pentru mântuirea neamului
nostru.

De sfintele sărbători ale Cră-
ciunului când ne aducem amin-
te cum prin nașterea Mântuito-
rului nostru Isus Hristos s'a
mântuit lumea, gândul nostru
să fie la mântuirea noastră de
vrăjmași interni și externi prin
cultura noastră, prin credința
și biserica străbună.

Puterea credinței e mare. Sin-
gura călăuză a omului e Dum-
nezeu. Credința ne întărește în
suferințe și nenorociri, ne dă
putere la toate, pace, mulțumi-
re, liniște sufletească. E bine că
foala „Cultura Poporului” pro-
pagă și această credință a stră-
bunilor noștri, că varsă acest
balsam mângăitor al omeniei
în masele largi ale poporului ro-
mân.

Viitorul nostru e în gloatele
largi ale poporului dela țară.
Sufletul acestui popor e crescut
în religiozitatea casei bătrânești
cu busuoloc și lumanare.

Aceste gloate trebuiesc culti-
vate, luminate și păstrate în mo-
rala strămoșilor noștri și atunci
mântuirea va fi a noastră.

Cu aceste dau binecuvântarea
mea tuturor cititorilor de sfin-
tele sărbători.

NECTARIE
Arhiepiscop și mitro-
politul Bucovinei

BUGĂCIUNEA UNEI REGINE

M. S. REGINA MARIA

Doamne! Imi rădic sufletul către Tine, ascultă umilă ruga mea. La preamări-
Tu m'ai ridicat și-ai pus în mâinile mele puterea pe care nu mulți oameni o au.
Mi-ai arătat drumul care trebuie să fie numai al meu, drum fără popas și fără șovă-
ială. S'ar crede că numai sub străluciri de soare mi se învânte calea, eu însă, Doamne,
i-am simțit și pietrele, pe mine m-au înghimbat spini cari cresc sub trandafirii din
grădina mea. Prin Tine fața mea s'a luminat înaintea celor săraci și plini de obidă.

Când mi-ai pus purpura pe umeri și coroana pe cap, Tu m'ai ajutat se le port
pentru ei, ca și când n'ar fi o povară și m'ai îndemnat zicându-mi în taină: „Printre
multe te-am ales, slujește cinstea ce ți-a fost dată, să-ți fie mâna ușoară, mângăie-
toare vorba, iar în inima ta, adăpost să caute toți obosiții robiți de mânia. Scoală-te
cu zorile și nu-ți fie greu somnul de noapte, ca orice strigăt de ajutor să poată pă-
trunde la tine. Tu ești urșită să fii mama unui popor, să-ți duci înainte în năzuința
lui spre lumină și să-ți frangi sufletul sub greutatea bucuriilor și durerilor celor mulți.”

Deaceia, Doamne, rugăciunea mea se îndreaptă către Tine. Dă-mi putere și ră-
zîm în orice vâltoare. Ajută-mă, soarta s'o înfrunt, frica s'o alung, nerăbdarea s'o
înfrîn și în pragul năpăstiei să nu mă plec. Dă-mi, Doamne, o inimă vitează să spul-
bere amărăciunile câte le aud și le vad, o inimă tare să nu cunoască desneadejdea
ceasului de seară, o inimă destul de încăpătoare ca să rubească pe cei disprețuiți și să
nu-și judece fără ascultare. Cer darul cuvântului, al iubirii deapropaelui, cer darul milei
și al iertării. Ajută-mă să țin fruntea sus, nu din mândrie ci din curățenie de con-
știință, putând privi senin în ochii tuturor.

Iar când la plimrea vremii va bate ceasul meu de odihnă fă Tu, stăpâne, ca cei
pentru cari voi fi trăit să mă pomenească în buna lor amintire, reînviind din toată
lința mea trecătoare o față luminată de bunătațe, întinzând eu dărnice mâinile amân-
două și semănând pretutindem iubire și înțelegere.

MARIA

TRĂIASCĂ PATRIARHATUL ROMÂNILOR

Suntem în ajunul unui mare
eveniment bisericesc. Biserica
ortodoxă română se pregătește
pentru a fi încununată de o au-
reolă, care va străluci pe întin-
sele plaiuri și peste culmile
munților României-Mari a tutu-
ror românilor.

Jertfa de sânge, care a fost
adusă pe altarul patriei din de-
partatele veacuri până în clipe-
le de astăzi, pentru apărarea
credinței strămoșești, este ră-
plătită prin creșterea patriarha-
tului ortodox român.

Zilele acestea vor fi clipe de
mari emoții religioase, când pe
capul celui dintâi ierarh al ro-
mânilor, Mitropolitul Miron, se
va pune coroana patriarhală a
ortodoxiei române. Sufletul ro-
mânească este deci îndreptăți-
tă să cânte imnul: „Acum eli-
berează pe robii tăi, stăpâne,
căci văzura ochii noștri mân-
tuirea, care ai gătit-o pentru or-
todoxia română.”

Oi dacă aș putea reda prin
scris ceea ce sufletul și inima
simte acum! Ce fericită genera-
ție suntem, cei cari trăim zilele
aceste mari și înălțătoare, când

ne-am văzut strănși toți cei de
un sânge sub același sceptru re-
gesc și toți de o lege sub aceeași
cără pastorală! Avem un
Domn, o Biserică și un Hotar.

Români creștini ortodocși,
tresăltați de bucurie și dați
slavă că v'ați învrednicit dela
bunul Dumnezeu, ca să trăiți
aceste timpuri glorioase pentru
neam și pentru rege.

Cei din morminte, adormiți
pe câmpurile de sânge cu sabia
în dreapta și crucea în stânga,
priviți din acele locuri lumino-
se unde sălășluți acum, că
dreptatea voastră, pentru care
v'ați dat viața, a triumfat
astăzi.

Tu Ștefane cel Mare și Sfânt,
atletul lui Hristos, saltă-ți ca-
pul de sub lespedea ce te ascun-
de la Putna și-ți rotește ochii
încă odată ca să vezi că în bi-
sericele zidite de tine se cântă
astăzi imnul Patriarhului ro-
mân!

Voi toți mucenicii ai neamu-
lui bucurați-vă că urmașii
voștri au înălțat biserica, —
apărată de voi — la rangul cel
mai mare.

Acum, când numai noi ro-
mâni ramaseserăm ca niște
stâlpi neclătiți de valurile ce-au
pusuit Orientul, ni-se cade ca
cei 15 milioane de ortodocși
să-și aibă Patriarhul lor.

În Serbia îl au — cu mici în-
treruperi — tocmai din sec. 14
din zilele Țărului Ștefan Du-
san, când la noi abea mijace
primare raze ale ierarhiei bise-
ricești. Bulgarii, deasemeni,
au avut patriarhia dela Tarna-
va, pe care-i menim astăzi sub
forma Exarhatului, după și-au
împunut acest vis la începutul
secolului.

Nu mai amintim de Patriar-
hii Constantinopolului, Ale-
xandriei, Ierusalimului și Anti-
oiei, a căror existență e foarte
veche. Se cuvenea și nouă acest
drept de multă vreme, dar vi-
treziile timpurilor ne-au împie-
dicat. Acum însă când am rea-
lizat unitatea națională, am în-
deplinit-o și pe cea religioasă.
Avem Patriarhia, avem Patriar-
hul.

Deci să strigăm cu toți într'un
glas: Trăiască Patriarhia orto-
doxă română! Trăiască Patriar-
hul Miron al românilor!

Preot. I. C. RUMĂZEȘU

NE TREBUE UN PALAT CULTURAL LA CLUJ

Cu deosebită bucurie am citit
în iubita noastră „Cultura Popo-
rului” scrisoarea inimioasă a
unui român american, în care
propune ridicarea unei case cul-
turale în Cluj, care să dea adă-
post — pe lângă multe alte insti-
tuțiuni — și gazetei noastre cu
tipografia ei proprie.

Propunerea aceasta cuminte
arată, că și în America îndepăr-
tata se resimte din publicațiile
și manifestările culturale prove-
nite din Cluj lipsa unui cămin
al culturii, unde muzele, aposto-
lii și tehnicienii răspânditori
sau făuritori de cultură romă-
nească să poată sălășlui și mun-
ci în tihnă, având la îndemână
întregul utilaj tehnic, care face
munca culturală mai ușoară,
mai plăcută și mai spornică.

N'au acum în Cluj adăpost,
casa lor indispensabilă nici in-
stituțiile oficiale, răspânditoare
de cultură obligatorie, cum sunt
școlile felurite. Lipsesc atâtea
clădiri de școli primare prin
suburbiile răsărite după răs-
boiu. Liceul de băieți este strâm-
torat într-o clădire prea mică.
Liceul seminarului pedagogic se
sbată ca peștele pe uscat, lipsin-
du-i orice local propriu.

Ce să mai spunem de comorile
muzeale ale Universității și ale
Muzeului Ardelean, care sunt
îngrămădite prin magazine indos-
site, unde se ruinează și zac ne-
utilizate, spre paguba mare a cul-
turii? Zadarnic cerem clădire
corespunzătoare pe seama Mu-
zeului botanic — cel mai bogat
în țară — și pentru muzeul ar-
heologic. Vistiernicii țarei nu
vor să audă de această nevoie
culturală, socotită în România
ca „lux”, în alte țări însă ca ele-
mentul indispensabil al unei
vieți culturale adevărate.

Câte institute și laboratorii
ale Universității noastre nu lăn-
cezesz din lipsa unui local co-
respunzător, când ele ar trebui
să fie izvoare nesăcate de pro-
grese științifice și sălăș primitor
al unei activități didactice rod-
nice pentru țară!

Aceasta fiind situația insti-
tuțiilor culturale oficiale în metropo-
la Ardealului — unde compa-
trioții noștri se lăfăiesc în pom-
poasele clădiri „confesionale”,
ridicate însă pe bani statului —
ce situație pot avea insti-
tuțiile și societățile culturale neo-
ficiale? Toate se luptă cu greu-
tăți enorme din pricina lipsei de
localuri potrivite; energia cul-
turală și socială, care se găsește
cu prisosință în societatea clu-
jeană românească înfruptă în
ultimii 6 ani ca prin minune, se
macină zadarnic în trudnica
luptă de a consolida cuceririle
și înfrupturile culturale de până
acuma.

Iată pentru ce a crezut comi-
tetul despărțământului local al
„Asociației pentru literatura
română și cultura poporului ro-
mân” încă la 1921, că se impune
o acțiune grabnică și puternică
pentru ridicarea unui Palat Cul-
tural sau Case Naționale în ini-
ma orașului, instituție, pe care
nici statul nici orașul nu ni-o
pot da, ci numai acțiunea sta-
tornică, viguroasă, însuflețită a
inițiativei sociale.

„Astra” s'a socotit în drept, —
ca cea mai veche și cea mai pu-
ternică societate românească, —
și chemată — ca o societate me-
nită să coordoneze și să sinteti-
zeze năzuirile culturale dife-
rite — să pornească acțiunea de
ridicare a acestui palat cultural,
chemând apoi la ospățul cul-
tural: utilizarea casei, toate socie-
tățile și corporațiunile lipsite
acum de adăpost.

Marele om de știință și neobo-
situl organizator, profesorul E.
Racoviță dela Universitatea din
Cluj a fost pretutindenea purtă-
torul de cuvânt al „Astrei” în
această chestiune vitală a viito-
rului nostru cultural în Cluj.

Întâi ne-a preocupat chesti-
unea terenului necesar. Dupăce
vechea Redută nu este potrivită
și n'ar putea fi cedată nici de
oraș, toate gândurile și cererile
noastre s'au îndreptat către lo-
cul viran din dosul poștei, pre-
destinat prin situația-i centra-
lă și poziția-i frumoasă ca să
adăpostească Palatul Cultural
al „Astrei”. Dupăce miniștri de
resort s'au arătat bucușori că
vor putea aproba cedarea ace-
stui teren „Astrei”, nu credem
că s'ar putea găsi vre-un senat
orașnesc românesc, care să nu
ofere bucușor acest teren vene-
rabilei noastre societăți pentru
clădirea unei case de cultură,
care va fi în măsură mult mai
largă și sigură chezașia unei
prosperități viitoare a orașului,
decât măruntelile transacții fi-
nanciare și cârpele gospodărești.

A doua grijă ne-a fost dela în-
ceput croirea unui plan adecvat
scopului urmărit. Dl. profesor
Racoviță ne-a vrăjit înaintea
ochilor sufletești viitoarea clă-
dire monumentală, care va cu-
prinde săli de concert, bal, con-
ferinți, banchete și expoziții
temporare ori permanente, în-
tovărite de bufetul sau restau-
rantul indispensabil. Vor fi aci
săli pentru conveniri sociale mai
restrânse, de închiriat pentru
diverse ocazii de societăți. Reu-
niunile, corporațiunile culturale
vor putea închiria aci cu anul
camerele de care au nevoie pen-
tru cluburi și biurouri. Vor fi
însă aci, — ca cea mai prețioasă
cucerire a timpului —, biouro-
rile serviciilor comune: casieria,
biblioteca, librăria și tipografia,
biuroul de informații comune
al societăților, cu personal spe-
cializat și permanent.

Cercul Ronsard și Asociația
presei române, cluburile spor-
tine și reuniunile de cântări, So-
cietatea femeilor gr. cat. și a
celor ortodoxe, „Astra” și „Cul-
tura poporului”, etc. etc., nu vor
mai rădăci atunci cersind milă
și adăpost vremelnic dela cutare
binevoitor sau dela vre-un ofi-
ciu primitor — însă totdeauna
neîncăpător și incomod — al
Statului.

Ce avânt vor lua societățile
culturale, artistice, literare, ști-
ințifice, când toate vor avea un
cămin propriu și vor dispune de
serviciile tehnice enumerate
mai sus, care joacă un rol atât
de însemnat în viața unei so-
cietăți!

Acțiunea acesta nobilă este
deci îndreptătită, necesară și de
importanță covârșitoare. Oame-
nii de bine, ca zelosul nostru
american, vor sprijini-o cu sfat,
muncă și ban. Autoritățile, în
frunte cu înțeleptul domn
primar și consiliul orașului, ne
vor da tot concursul. Statul va
mai adanga la darul său de
50,000 lei de până acum și alte
sume.

La un nou Crăciun vom putea
atunci poate trimite tuturor ve-
stea minunată că s'a întemeiat
biserica noastră cea mai necesă-
ră: Palatul Culturii românești
în Cluj.

Dr. ALEX. BORZA
profesor la Univ. din Cluj.

PEACELAȘ DRUM
Mă poartă astăzi pașii, în sus, pe
[Sucedava]
Și-acelaș dor mă poartă pe strada so-
[lită]
Pe unde și-azi plâng strune n'cântec
[de ghtară]
Când mă mai poartă pașii în sus pe
[Sucedava].

...Și-i tot aceeași casa și-acelaș e
[cerdacul]
— Pridvorul amintirii — la scara
[cărui trag]
Și-opresc o clipă vremea să stea o
[clipă n' prag]
Și ce frumos pe-atuncea n'florise li-
[liacul]
[GH. OAMEA]

Dr. ALEX. BORZA

profesor la Univ. din Cluj.

PEACELAȘ DRUM

Mă poartă astăzi pașii, în sus, pe

[Sucedava]

Și-acelaș dor mă poartă pe strada so-

[lită]

Pe unde și-azi plâng strune n'cântec

[de ghtară]

Când mă mai poartă pașii în sus pe

[Sucedava].

...Și-i tot aceeași casa și-acelaș e

[cerdacul]

— Pridvorul amintirii — la scara

[cărui trag]

Și-opresc o clipă vremea să stea o

[clipă n' prag]

Și ce frumos pe-atuncea n'florise li-

[liacul]

[GH. OAMEA]

Dr. ALEX. BORZA

profesor la Univ. din Cluj.

PEACELAȘ DRUM

Mă poartă astăzi pașii, în sus, pe

[Sucedava]

Și-acelaș dor mă poartă pe strada so-

[lită]

Pe unde și-azi plâng strune n'cântec

[de ghtară]

Când mă mai poartă pașii în sus pe

[Sucedava].

...Și-i tot aceeași casa și-acelaș e

[cerdacul]

— Pridvorul amintirii — la scara

[cărui trag]

Și-opresc o clipă vremea să stea o

[clipă n' prag]

Și ce frumos pe-atuncea n'florise li-

[liacul]

[GH. OAMEA]

Dr. ALEX. BORZA

profesor la Univ. din Cluj.

PEACELAȘ DRUM

Mă poartă astăzi pașii, în sus, pe

[Sucedava]

Și-acelaș dor mă poartă pe strada so-

[lită]

Pe unde și-azi plâng strune n'cântec

[de ghtară]

Când mă mai poartă pașii în sus pe

[Sucedava].

...Și-i tot aceeași casa și-acelaș e

[cerdacul]

— Pridvorul amintirii — la scara

[cărui trag]

Și-opresc o clipă vremea să stea o

[clipă n' prag]

Și ce frumos pe-atuncea n'florise li-

[liacul]

[GH. OAMEA]

Dr. ALEX. BORZA

profesor la Univ. din Cluj.

PEACELAȘ DRUM

Mă poartă astăzi pașii, în sus, pe

[Sucedava]

Și-acelaș dor mă poartă pe strada so-

[lită]

Pe unde și-azi plâng strune n'cântec

[de ghtară]

Când mă mai poartă pașii în sus pe

[Sucedava].

...Și-i tot aceeași casa și-acelaș e

[cerdacul]

— Pridvorul amintirii — la scara

[cărui trag]

Și-opresc o clipă vremea să stea o

[clipă n' prag]

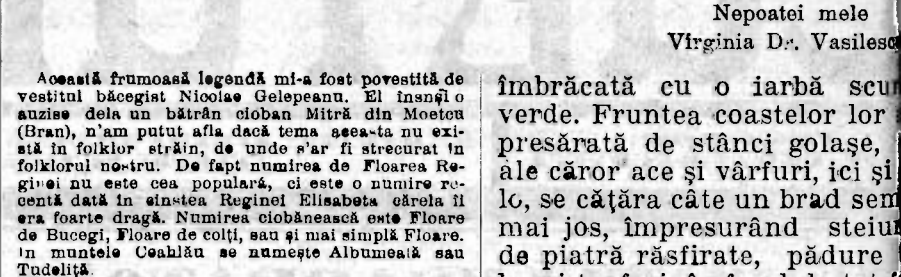
Și ce frumos pe-atuncea n'florise li-

[liacul]

[GH. OAMEA]

FLOAREA BEGINE

Cică după ce a făcut lumea în șase zile, Dumnezeu s'a odihnit în a șaptea zi. Ca să-și mai treacă de urât, s'a dus să se plimbe în rai.

Aci găsi fericire și pace deplină: leii se gudurau pe lângă câprioare, lupii ștau de vorbă fraște cu oile, vulpile glumiau cu ermiții.

Dumnezeu era mulțumit. Într'un colț, un uliu, cât toate zilele, scărpină în cap, ca o mamă bună, pe un pușor de găină. Într'altnind pe Adam și Eva, îi întreba dacă aerul raiului le priia.

— Cum să nu ne priască,
Stăpâne plin de bunătate, se
grăbi să răspundă Adam.
Dar Eva, de colo:

— Da, da, ne prieşte, nici vorbă: numai că soarele dogoreşte prea tare şi-mi înnegreşte pielea trupului.

— Aşa? zise, zâmbind Dumne-

zeu, ei, lasă că o să trimet ceva
nori, să domolească arșita soare-
lui.

Și se îndepărtă.

Nu știu ce s-a

Intr'un colț al raiului răsunau strigăte voioase, ca de la niște copii jucăuși. Apropiindu-se Domnul de acel loc, văzu o puz-

derie de stele, și mai mari și mai mici, cari însoțiseră pe Dumnezeu pe pământ și acum se jucau de-a vațașcunsele.

Se ascundeau, unele într-un stufiş, unele sus pe un copac, altele în poala mamei Luna, care sta la o parte supraveghiându-le, pe când Luceafărul le căuta

Le era greu stelelor să se ascundă bine de tot, din pricina strălucirii lor, care le scotea la iveală, fără de vază. Și adevărat

Dumnezeu zărește, pe lângă Lună, o stelută stând sficioasă.

— Dar tu, steluțo, de ce stai pe lângă mama ta Luna, în loc să te joci cu surorile tale?

— E tare sficioasă, Doamne, Iămuri Luna; fi era teamă să nu te superi de atâta gălăgie... S'apoi fmi povestea un vis ce a avut: se făcea că nu mai era nui

de stea, ci stea mare luminoasă
și că într-o seară a plecat dela
Răsărit și a mers tot spre Apus...

La auzul acestor vorbe, D-zeu

— Steluțo, fiindcă ești cuminte, să știi că visul tău se va îndeplini: tu o să călăuzești pe cei

Regele Mateiu nu putea, în mânia lui, să ierte pe Ștefan pentru prădăciunile făcute în Secuime și cercarea de a lua China, pe care ungurii o susțineau ca o căruță de aur.

Când se nascu Domnul Isus, se arătă, la Răsăritul Iudeei, pe cer o stea cum nu se mai văzuse nicăieri.

Trei înțelepți ai Răsăritului,

trei Crai puternici, când văzură steaua, înțeleseră că se născuse un împărat mare. Porniră spre Apus, să i se închine. Dar, minune, steaua strălucitoare îi că-

lăuzia într'una, noaptea risipind
raze cari prin lumina lor stin-
geau lucirea celorlalte stele, iar
ziua licărind încă destul ca să le
amintească de lumina din cer.

Dar deodată steaua se opri. Craii, cercetând împrejurimile locului, descoperiră o peșteră, în care intrând găsiră ne pruncul

Isus într-o ieszle, se închină lui și-i deteră aur, smirnă și tămâe. Steaua prevestitoare a naștei Mântuitorului își îndeplinesc

menirea dată de Dumnezeu. Stând țintă deasupra Betleemului, se gândea:

— Ce rost mai am eu acum? Pe cer nu mai pot sta, că s'a nă-

Vorba e să-mi gădesc un col-

Plecă steaua, să-și afle locul de repaos. Călătoria numai ziua, iar noaptea se odihnea.

de țări, văzu fel de fel de lighioane și tot soiul de oameni: galbeni, roșii, negri și albi.

peste care trecea nu-i era pe plac, fiind locuit de oameni: aci un neam de oameni, care ținea în robie pe altul, dincolo mai multe neamuri pentru gustul...

multe neamuri pentru gustul a doi împărați, se rășboiau și se măcelăreau fără milă. Nedreptăți și cruzimi, omoruri, jafuri, râuri de sânge, jale, groază, nu-

mai d'al deastea vedea steaua. Cum să se scoboare pe aceste locuri pline de oameni mai fioroși decât fiarele cele mai sălbatiche. Așa că biata stea rătăci mult.

Intr'o dimineată sosi deasupra unor munți înalți, eu coama

SCRISORI DIN PARIS

COPILII

Cu toată că una dintre problemele cele mai arzătoare din Franța e aceea a populației sau mai bine a despopulării, când un străin vine la Paris pentru prima oară schimbă complet din opinie această chestiune. — „In nici un centru din lume — va zice el — nu sunt copii mai mulți ca la Paris.” — Aceasta e adevărat într-o măsură. In nici un centru din lume nu se văd copii pe stradă și mai ales în grădinele publice, ca la Paris. Și e foarte simplă explicația.

In primul rând pentru că e un obicei ce se moștenește din tată în fiu — și acest obicei e foarte igienic, — acela de a ține pe copii de pe deoparte ucișoare a cocoșului și a neaerisirului. Francezii își poartă copiii aproape goi, și cel mai mult timp al zilei îi abandonează aerului liber.

In al doilea rând, e faptul că majoritatea familiilor n-au decât un copil care devine astfel zeul părinților, și care — neorocit — e țărât peste tot, pe stradă, la biserică, în magazine sau la teatru. Din brațele mamei, trece în alea ale tatălui, și nu rare ori se înfășoară tabloul unui tată-guvernator ce împinge conștiințos cărușorul cu odrasla, în timp ce mama ochetează pe lângă el, ca trecătorii să-i admire noua pălărie cu pom-pom în vârf, sau gulerul din blănișă de leopar de casa. Francezii de mijloc e prea econom ca să-și permită luxul unei îngrijitoare la copil.

In al treilea rând, e ambiția mamei de a-și pune la întrecere copiii unii cu alții în ceea ce privește înfrățiminta, frezatul părului sau frumusețea lor. Și acest spirit de întrecere e un rezultat, totem, al numărului puțin de copii ce există în Paris și care devin astfel cantități de extraordinar de mare preț.

Ceace un străin consideră enorm, e tot ce acest oraș poate oferi în materie de copii. La ora trei după amiază, dacă ieși un automobil și dai o raită prin toate grădinele publice sau pe șoselele ce conduc afară din oraș, poți să fii sigur că ai văzut cel puțin 95% din numărul total al copiilor din Paris.

Pe aleile pădurei ce mărginește Parisul, și-ți dai seama de bine englezoaice în solemnită uniformă abstrău cu volanuri albe pe cap, conduc cărușioarele cu copii celor mai bogăți.

In grădinele mari ca Tuilleries și Luxembourg, mase întregi de copii-lăși elegați se joacă cu cerul, cu mingea sau cu nisipul după poteci, și mamele fericele îi priveșc. Oricum, ei nu discută decât de odraslele lor cu atâtă patimă, încât auzindu-le, ai putea să crezi că poporul francez e chemat să populeze lumea.

Locul însă cel mai interesant de întâlnire al copiilor, e pe aleile ce mărginesc Avenue des Champs Elyées, strada cea mai frumoasă din Paris. Aici e o interminabilă sărbătoare pentru ei, și pentru noi cei mari care îi privim. O acozițiune de câțiva oameni buni — foarte populari în lumea copiilor — au organizat o întreprindere foarte interesantă. Într-un loc anume sunt câteva cărușioare mici și la fiecare din ele înhamată câte o căpră albă. Aceasta e distracția celor mai potoliti dintre copilași, cari se duc, închiriază trăsură pentru câteva centime și apoi se plimbă potoliti printre peticionii grăbiți, cari totuși se opresc să se bucure puțin de bucuria mănăsturei de capre. — Intru altă parte e o mică bară cu

Barza recunoscătoare

Era o zi de vară frumoasă, frumoasă, care îndemna la trai multumit; dar euona Elena sta, în grădina conacului moșiei, dusă cu gândurile. Cu ce tristețe îi era înălțată la față o filă!

Se așeză de pe banca pe care se așeză, făcând pași și iată că la vedere unui mărgeș, copăcel ce fusese drag răposatului său soț, o podidi plânsul. Cât de fericită căsnicie dusese cu sumpul ei bărbat și cât de amără îi era acum văduvia...

Dar ce se vede colo, la cotitura potecii, lângă tufa de liliac? O pasăre, zăcând la pământ, ca moartă. Văduva se apleacă, o ia în brațe. Este o berzișoară tinerică. Pe semne, că tot șubăzind în preajma casei de alături a logofătului, pe acoperișul căreia s'a născut, puil de barză a simțit puterile i-istovindu-se și a căzut glonț în grădina; și-a scintit și rănit o labă, sărăcut!

Cuona Elena, miloasă, uitându-și mânărea, a dus pasărea în curte, a încredințat-o mamei Neașca, bătrâna chelărie, și apoi zilnic a căutat-o cu mâna ei, par'că i-ar fi fost copilă.

După puțină trecere de timp, barza s'a vădit și cu toate că se domesticea într'atât, încât se ținea cu o căine după binefăcătoarea ei, dorul de duca, dorul de alte ținuturi calde, luminoase, prindind-o într'o zi și-a luat sborul spre miazăzi, după obiceiul tuturor berzelor călătoare...

Mare părere de rău pe amărta văduva care, mult, puțin își mai ostoaie alecul, și grijind de bărzucă și mângâind-o.

NESTOR URECHIA.

I A R N A L A S A T E

Cu primii fulgi zăpada, mari și pe cei ce cad decora de buni și pe cei răi, se simțea adănc nevoia unor mișcări culturale. În timpul verii, când soarele dogor, obosese deopotrivă și corpul sufletul, mișcările culturale din — pe unele lo-curi — cu desăvârș. Cu venirea iernii, însă, sufletul cenzurului și al acelor ce duc puțin grija zilei de mâine, s'nte oia unei reînno-pătrări, adaptându la gândurile pline de înțele ale v'cărpi, sau ascultând gasul vre coterențiar.

In sat la că masă, în seriele acestea de iarnă jurul caruia copii și nepoți s'nt ascultători, vre-un moș băb cu părul alb, cunosător în așoarel, citește rar din câte o cartică de învățăminte. Vecinii veniți și să asculte cu coate răzinate masa, privesc la och-lari moșnege străuiesc la lumina lămpii, uitându și minunându-se de cele zite.

Pe captor că își țoarce caerul ei nestăfârșit, făcându se cu fusul mamei, ce își sobă nu uită să mai pună din lînd în când căie un lemn în ea.

Și în timp ce în sobă făc bușeanul înflăcărat pe jumătate, lîmba ceas lui de aur, mereu pe lăși tot bâte, cum spunea undeva de frumos poetul Traian Demșcu, bătrânul soare cu ochii cufiți din carte, minunându se și el cele scrise în ea.

Pe masă juri de „Lumea Cool-

ilor” lumea atât de dragă celor mici ca o regină blândă și povățuitoare se hodihește „Cultura Poporului” a ducătoare de vești și învățăminte din lumea întreagă.

Și târziu, după ce moșul a sfârșit foile cărți și după ce s'au lăteles fidele, căvându să pătrundă mai adănc cele citite, vecinii plec spre casele lor nerăbdători până în seara cealaltă.

Duminea după masă, la școală, în fața băncilor nelăcăpătoare pentru cei bătrâni „domnu învățător” ține câte o scurtă conferință, după care în fața mamelor cu ochii umezi de bucurie, copiii spun câte o poezie, sau citeșc câte o bucată dată de d. învățător.

Și în timp ce apoi mamele și copiii se duc spre casă, d. învățător desface în fața sâtenilor gazetele atunci cînd în așoarel, citește articole mai grele, explicându-le apoi lăteșul lor. Târziu se despart, dar la despărțire parca vezi în ochii fiecăruia — în noianul de mulțămire și o părere de rău: Ziua a fost prea mică!

Și încotomănați în hainele lor, îmblănte cu blană de oaie cu căciula adănc trasă peste urechi — cu pas rar și meditat — cum spune Vasile Alecsandri, sâtenii se refloreșc spre casă, lăzând, urme adânci în zăpada proaspătă, în timp ce de sus cad iarași fulgi mari de zăpadă, deopotrivă de mari și pe cei buni și pe cei răi...

Traian Zaharia-Toșcu

Vechi Mitropolie din Suceava

BISERIC SFÂNTUL GHEORGHE DIN FOSTA CAPITALĂ A MOLDOVEI, ÎN EA SUNT MOȘTELE SFÂNTULUI IOAN CEL NOU. BERICĂ A FOST ÎNCEPUTĂ DE VOIVODUL BOGDAN LA 1541, TERMINATĂ DE FIUL SAU ȘTEFAN CEL TÂNĂR LA ANUL 1522

Anintiri poznașe din teatru

— Cafețuța lui nenea Lache —

Nene Lache Chimirescu, — ture și origină, Cherim din nașter — era unul din actorii cei macrogali și mai bine dispuși, iai ales cînd camarazii săi îi făceau cîntec de a' l' traritaricu cite o cafea neagră. Oric l'ru de mîncare sau băutură, ache nu l'ar fi refuzat cu stăruință, fie că mîncase sau băutură, dar mai ales cafețuțelnegre, era în stare să primească și zece în sir, fără să-și sature sau să-l enervarisarisească.

Andu-se odată în Pitești, cu o truă de actori provinciali sub direcția răposatului Albeasca, coregii hotărîră să-și facă o farșă, zînd cu toți la o masă comu-nă restaurantul Ukhar, după ce terminară mîncarea, poronră să li se aducă cafele negre.

Ateptară toți cam mult, și cafele nu se mai înfățișau la re-piță! Cu cit timpul trecea, cu atît pofta de cafea neagră a lui nenea Lache se mărea, încît, — l'ipa cafelei devenise pentru el înfătevră mai enervantă decît băutura prea multă a acestuia l'icid, — contrar a ceea ce se înfăptu la toți ceilalți simpli marituri.

nstîrșit, după o bună jumă-tae de ceas, un chelner apare cu o tabla, pe care se vede un v's alb de faianță... acoperit cu un capac, și anunță în gura nare:

— Cafeaua lui Conu Lache!

Un strigăt de mulțămire eși din pieptul lui Lache, care nu d'sservase încă ce i se aducea; cîr cînd chelnerul îi puse t'blaua înainte, el observă că se află în prezența unui vas, ce nu-mai menirea de a conține cafea în el nu avea, — din potrivă!

Un gest de repulsiune a lui nenea Lache, — apoi o privire întrebătoare către chelner și cătră toți conmesenii, cari abia își țineau răsuflarea să nu puf-nească de rîs...

— Ce-i asta bre?... Ce mi-ați pus înainte porcăria asta?

— Este cafeaua DV, răspune chelnerul cam șovăind.

— Cum cafeaua mea!?

Chelnerul ridică capacul, și vasul respectiv se văzu plin de o cafea fumegîndă, acoperită cu un cailmac turcesc spumos și plin de aromă!

O tăcere de cîteva minute se făcu între toți; numai ochii fie-cărui se primblau dela unul la altul și găteliurile mai tuturor înghițeau în sec un rîs îndrăcit

ce-și căuta drumul să sbuc-nească afară.

Lache rămase în contempla-rea vasului spumegînd... El nu mai putu pronunța nici o iotă, ci pare a cufundat într'o adăncă reflecție.

— Ascultă, mă jidane. Zise pasionatul Lache, după cîteva minute chelnerului: să știi că-ți beau cafeaua, dar de va da dra-cul să aflu că vasul n'a fost nou-mou și n'neîntrebuințat, te spin-tec de sus pînă jos.

Și punând îndată nenea Lache mîna pe toarta colosalei sale cești, începu a sorbi cu o pasiune adevărată mahomedană, cafeaua neașteptată ce i se prezenta-se, în mijlocul incremenirii colegilor lui, cari nu așteptau decît să vadă pe Lache refuzân-du-și ceașca, spre a o împărți îndată între ei.

Cînd Lache se sătură de băut cafețuța sa, se adresă către camarazii:

— Ați vrut să vă bateți joc de mine, ticăloșilor. Dar tot eu am fost cel folosit, atît cu cafeaua, cit și cu ceașca, pe care o voi lua-o ca amintire zilnică... și nopturnă, din partea prea iubi-ților mei camarazi.

N. A. Bogdan.

COLINDĂ

Sus în vîrful muntelui
Lerul și lerul domne!
Ler în poala codrului,
Sunt trei oi, turme de oi
Și sunt trei ciobănei.

Cel mai mic oile m'orcea,
Ceilalti doi leage-l făcea
Ori să-i puste ori să-l taie.
— Nu mă pușcăți, nu mă tăiați,
Numai capul mi l'luați!

Și pe mine mă ngropăți,
În tîlșiea oilor,
În joc-tul melior.

Pamînt pe mine nu puneți,
Numai dragă giuga mea,
Fieruța la curea.

Vîntul cînd a suiera,
Fieruța m'a cînta,
Vîntul cînd a vîjîi
Fieruța m'a cînta.

Cîte oi s'chegele,
Toate m'or plînge cu jele.
Cîte oi mîndre-s cornute,
Toate m'or plînge pe munte,
Cîte oi mîndre-s blăii,
Toate m'or plînge prin vîi.

Culesă din com. Iclănzul (Ardeal)
de VIOL ELISAV

1) Fieruța m'a cînta.
2) Se cîntă această refren după fiecare vers repetat.

Poveste de Crăciun

Zilele trecute a venit pela mine un prieten de copilărie. Eu, pentru că îl știam față bisericească, îl întreabai, mirat de faptul că nu-l vedeam înălțat cu antereul său: — „Dragul meu! unde ți-ai sălăit pa-trafur? El he-he! cum? nu știai că au trecut mai bine de doi ani de cînd m'am lăpădat de el.

— Ași ști, dacă mi-ai fi spus-o li zisei... — De te interesează îți voi po-vesti, reluă el. Și începu:

„Era în postul Crăciunului. Fi-udea mă plietiseam grozav cu vîrsta sgomotoasă a orasului, mă retrăsesem într'un sat de-ariat, în reorul mușilor la o mănăstire. Atmosfera cea tihnită, și rugăcu-urile eele slute, mi deteră deia să mă călugăresc. Iată dar, cum iată'o buză zi, mă trezi îm-băcat în răsă. Chilia pe care o locuiam la acea mănăstire, era săpăită în scorbura unui copac, ce avea căp-va metri grosime. Mobla ei era întocmită din un pat așternut cu niște pățuri groase, din o masă și din două scaune schioape. Un ucleior cu apă limpede și o păine de se-cară, îmi serveau drept îndestulare. Mă deprinsesem, ba de voie ba d-nevoie cu chipurile cele sear-bade și bolnavicioase ale călugărilor, cari dis-de-dimineață, mă d'ceptau din somn cu rugăcuniile lor. Și așa azi, așa mîine, pînă cînd par-ca nu mă mai gîndii cu părere de rău la fiecelele ciupe petrecute în lume, sau în săauul familiei.

Într'o noapte de Decembrie, un vis cu totul ciudat veni să mă tur-bure, scoțându-mi din cap pentru totdauna ideea de a mai rămănea călugăr. Se făcea, în acel vis, că mă văd pornit la un drum ce se adînda în inima unei păduri. Mie, cu cît mergeam, pe atît drumeul îmi parea mai lung.

Urmai, astfel o bucată de vreme să mă aflu în pădure pînă cînd de odată, fusesi silit să mă opresc ne mai știind încotro s'a apue. Foamea începu să mă frămîntă; setea îmi ardea gîrlul. Noaptea cu aripa ei de corb îvalăuise pămîntul, rar din ochii ei negri d-regiună a întinericului picurau la-crimi de mărghărită. Crivăț care se deslătuse cu putere, îmi arunca o ploaie de s'geți l'ghețate în o braz, Uriețele lui mi l'ătrundeau în auz, ca o mîlele Dumnezeuască. Fulgi de zăpadă se făceau tot mai mari și mai repezi. Frigul, cu dinți lui oțelii, mușca din mine ca un lup flămînd dintr'o pradă ce se sbate în zădar să scape.

Pe cînd mă gîndeam ce să fac, iată că înaintea mea, răsări ca din pămînt, un moșneag cu o barbă albă pînă în brau. Eu, cum îl zării și-l lătrebai: Hei moșule, nu cum-va ști, prin apropiere, vre-un ad-post, ca să potrec noaptea asta, căci mor de foame și de frig?

— Cua să nu știu, părinte, îmi răspunse el, — chiar nu departe de aci, se află unul, e colba unu-oin cu mila lui Dumnezeu. Hai să mergem că te voi petrece pînă acolo. Zicînd aceste vorbe, plecă cu mine și după cîteva timp ajun-serăm în fața unei coșare lipită cu pămînt, l'a a cărei ușă băturăm.

— Cine e? se auzi o voce groasă de bărbat, ce venea dinauntru.

— Oameni buni răspunserăm noi într'un glas.

— Duce e astfel intrați și de-șchizându ni se, ne aflară în odaie. Omul care ne eșise l'ru l'utăm-pare, era roșcovan. El ne îmbla sa ședem cu vorbe binevoitoare, și se apucă să puie masa.

— Nu te mai osieni degeaba, omule, zisei. Căci postesi și ma voi mulțumi cu o bucată de păine și un ucleior de apă. Nu se poate umi răspunse el, trebuie să mă-nănci, căci eu nu vreau ca pe, urmă să zici că ai ple-cat neopătat din casa mea. A-po-bătu de trei ori din palme, și ca prin minune! în fața noastră se ivi masa împărătească. Ba vîrind, ba nevrînd, fuserăm siliți să ne așezăm dinaintea ei.

Omul cel roșcovan luă apoi mai multe pășări ce se află spăzurate prin colțurile odăii și după ce le înfipse în îngriji, le vîră în foc. Pășările după ce se rumeniră, fură aduse de om pe masa.

— Potîm, și-ți damneata din ele, mă tudeamă el.

Nu, mulțumesc, îi răspunsei; nu ți-am spus că postesi? Vrei să mă bagi în păcate?

Doar că nu voi mănca cu dea-sila și mă împotrivii, căci putui is-potea... Dar foamea nu voia să ție socoteală de nici o lege... și înce-pu să mănănc. De om însă îm-bucui din bietele pășări, se făcu o larmă mare, și mă pomeni că de sus, oade un trăsnet ceres, și că din rugă lui, se desprinde un fager care îmi zice: Blestemă să fi că ai oăzut în ispită; tu ești nevrednic să servești de aci înainte pe Domnul... Iar după aceste pieri...

Mari limbi de flăcări coprișe-ă însă colba și grozua îmi fu cum-plă cînd le văzui că se schimbă în balauri cu arpi, în șerpi, în ca-raoșe, în broaște uriașe, și că toată această oaste a iadului vrea să se arunce asupra mea.

A doua zi, cînd mă deșteptai, îmi detei seama că, tot ce orezu-sem că vîd, și că mi se înfăptuia, nu fusese decît un vis, dar mă simții nevrednic să mai rămîn la călugărie.

Și iată pentru ce m'am iaturs printre oameni. Căc timp lăcomiei truștii vorbese încă într'un suflet în felul acesta Eugenia apare ca o lature particulară a medicinei sociale.

PAVEL ALEX. MACEENSKI.

De la frații noștri din America

CRĂCIUNUL

Canton, Ohio.

Se apropie Crăciunul. Toată lumea creștină se pregătește pentru sărbătoarea Nașterii Mântuitorului. Cu cât mai repe-de sarbarea aceasta se apropie, cu atît mai mult ne gîdim la locurile pe cari le-am lăsat. Doamne, Doamne! câte gînduri, câte visuri, despre sărbătorile de-aceasă, cît bucurii între ai noștri!

Sara ajunului. Pregătiri zgo-motoase ale colindătorilor. Oare din care capăt al satului să înceapă colindatul ca să ajungă la toate casele? Corul bisericii în frunte cu învățătorul, se adună la școală ca apoi să înceapă colindatul la d. protopop și de-aco-lo la toți cei mai de seamă locui-torii ai comunei, domni și țărani.

Trece noaptea. În ziua Crăciu-nului des de dimineață încep camenii să umple bisericuța sa-tului. Afară ninge. Și Doamne, atâtea lumânări în policandru! Ți-e mai mare dragul să te uiți la ele. Glasul protopopului pare a fi mai blînd ca altădată, cîntă-reții din străni cîntă mai fru-mos, copiii din înaintea strănilor se poartă mai bine cu ori cînd. Lume multă.

Mă uit împrejur, în biserică. Colo văd pe moșul meu stînd în strănă. În ochii lui se vede o bucurie nemărginită. Cum nu, doar în biserică sunt toți fecio-rii săi și fetele. Toți sunt căsă-torici și au copii. Ochiul moșului strălucesc mai tare cînd vre-un nepotel de lîngă strănă trece înșpre corul bisericii. — Privesc apoi la mama. Anii și-au lăsat urme adânci pe fața ei dar nu într'atîtă ca să nu mai poată suride. Mult îmi place mie să văd pe mama cu un suris pe fa-ța. Îi șade atît de bine. Mi-a spus de-aceasă să cînt ceva în strănă ca să se încredințeze că mai știu a cînta, că în orasele cele mari nu mi-am uitat cîntă-riile pe cari le-am învățat dela tatăl meu, dar pe celalaltă lume de mulți ani. Și văd, că-i pare bine că am cîntat „Nașterea Domnului”.

Slujba bisericească se sfârșește. Eșim cu toții în curtea bi-sericii. Cât de frumoase mi-se par grupurile de oameni cari cu atîta dragoste rostesc „Hristos s'a născut” și „Sărbători ferice-te!” Plecăm toți spre casă, să luăm masa. Toate mîncările mele care-mi plac le-a pregătit mama, că zice ea; „cine știe cînd o să mai mîncăm la olaltă.”

Iluzia dispare repede, poi să zic: prea repede. Trebuie să dăm față cu realitatea. Suntem în America și nu în satul nostru, după cum visam. „America, țara binecuvîntată”. Așa, o numesc mulți cari au fost pe-aci sau au auzit de ea.

Slujba bisericească se sfârșește. Eșim cu toții în curtea bi-sericii. Cât de frumoase mi-se par grupurile de oameni cari cu atîta dragoste rostesc „Hristos s'a născut” și „Sărbători ferice-te!” Plecăm toți spre casă, să luăm masa. Toate mîncările mele care-mi plac le-a pregătit mama, că zice ea; „cine știe cînd o să mai mîncăm la olaltă.”

Iluzia dispare repede, poi să zic: prea repede. Trebuie să dăm față cu realitatea. Suntem în America și nu în satul nostru, după cum visam. „America, țara binecuvîntată”. Așa, o numesc mulți cari au fost pe-aci sau au auzit de ea.

In curtea bisericii se strîng în grupuri sătenii și cunoscuții și povestesc amintiri de Crăciun, de-aceasă — din sat. Câte lacri-mi poți vedea cînd vorbesc despre sărbătorile petrecute acasă în sat. Toată sărăcia de-odi-nioară nu poate șterge aminti-riile trecutului. Toată bogăția Americii nu poate face Crăciu-nul din America așa de frumos, așa de dulce ca cel de-aceasă.

Oare știu ai noștri în Romă-nia, cari sunt sentimentele noas-tre aci în America la sărbăto-riile mari? Știu românii din Ro-mânia cît dor, cîtă dragoste zace în inimile românilor din America după țara mamă? La sărbători mari și în Dumineci, își închipuiesc că aud clopotul bisericii din satul lor, că preotul din altar este preotul care le-a botezat copiii, toate neamurile și a îngropat atîția săteni! Dar realitatea e mai puternică ca imaginația. Sirenele fabrici-lor și în zi de sărbătoare ne-aduc aminte că mîine iarași trebe sa turnăm fer, să ne frîngem brațele amar pentru dolarul dor-it de-atâtea națiuni. Mîine iarași trebe să ne înecăm do-ruul sufletului nostru de-a sărbă-tori și a doua zi a Crăciunului așa, cum fac cei de-aceasă.

Câte-odată doresc să nu mai avem nici Crăciun nici Paști. Aceste sărbători ne-aduc aminte de-atâtea lucruri dragi nouă, ne-aduc în minte atâtea speranțe zdruncinate și visuri zadarnice. Ne face să dorim satul nostru, fără lumina electrică, fără tro-tuare și străzi pavate, fără au-to-mobiliie, dar plin de dragoste ce domnește între toți cei cari lo-cuiesc în el.

Pe buze-mi este un suris în-preunat cu durere cînd cetesc scrisorile prietenilor mei din România, cari mă roagă atît de mult să le ajut să vină în Ameri-ca, să-și facă „cîteva parale”. Ei nu știu că acele parale sunt fă-cute cu sudorii prea grele și a-mare, că pe noi cei ce suntem aici, din zi ce merge ne cuprin-de dorul casei tot mai mult; — nu mai dorim parale, ci numai casa, satul, pîrîinții din țara mamă.

Si trăim cu speranța aproape fiecare că de Crăciunul viitor, vor fi acasă în satul nostru.

TEODOR ANDRICA

Redactorul

Revistei „Progresul Român”

EUGENIA

In ultimii ani sociologia a progre-sat considerabil de mult. Azi omul e considerat ca o ființă sensibilă și in-teligență, capabă la a acționeze asupra semenilor săi, modificându-le astfel intențiunile și actele lor. Azi anul nu-i o entitate fixă și independentă. Socio-logia a devenit mai explicativă.

Onc activitate socială azi nu tre-bue judecată fara a lua în considerare punctul de vedere medical, psihologic și pedagogic.

Partea medicinei care se ocupă de ch-stiunile sociale se numește ME-DICINA SOCIALĂ.

A) Obiectul ei: a) Studiul condi-țiunilor fizice, fiziologice și psihice a deficiențelor categorii sociale.

b) Stabilirea relațiunilor între turbu-rările sănătății și diferiți factori so-ciali.

c) Darea de sfaturi relative la re-formele susceptibile de a combate sau preveni dezastrale datorite acestor turburări.

d) Ameliorarea condițiunilor de ex-istență și de muncă a individului.

B) Rezultatul final: Ameliorarea rasei umane și cîd ridicarea la un grad superior de progres al populației.

C) Materialul de care se servește: 1. Statistice medicale bine făcute sunt de o importanță capitală; ele arată frecvența cauzelor sociale la origi-nă, tipul și evoluția boalei. 2. Da-tele biologice. 3. Antropologia. 4. Ge-netica. 5. Demografia. 6. Igiene.

La noi și aiurea medicina socială începe să pășească pe cai de reali-zează practică, dar cu o singură ob-servație: Se pare că sunt neglijate cauzele ereditare. Se cere deci să se studieze legile eredității la om, să se analizeze forțele biologice ale pro-gresului și să se aplice la soluțiile, cari vor conduce la remedentul ma-ximal societății. Iată rolul Eugeniei. În felul acesta Eugenia apare ca o lature particulară a medicinei sociale.

Galton definește astfel Eugenia: „Știința care se ocupă cu ameliora-rea rasei. Studiul influențelor suscep-tibile de a da raselor, celor mai bine dotate, un mare număr de șanse de a predomină pe cele inferioare.”

Rasa în acest caz este totalitatea caracterelor fizice și psihice ereditare. Eugenia are de obiect să se opună reproducerei degenerațiilor, de a cău-ta, de a păstra și de a desvolta toate aptitudinile cari vor contribui la re-zultarea unor indivizi foarte utili ai societății.

PLUGUȘORUL

Bună vreme,
Bună vreme,
Sante Vasile;
Bine te găsim cu mese întinse
Cu făclile aprinse;
Cu o oca de vin
Și cu paharul plin...
Măi roata flăcăi!
Hăi! Hăi!...

Din oca cea de vin
Și din paharul plin;
Făcuși un ban, făcuși zece
Făcuși până în doisprezece;
Nu erau — nici negri nici bălțai
Ci de coarne n'abslugai...
Măi roata flăcăi!
Hăi! Hăi!

Se sculară,
Sante Vasile
Și plecară:
Într-o sântă Joi

Cu douăsprezece pluguri
Cu douăzeci și patru boi;
Și se duc ea să are
Cât se vede pe sub soare,
Câmpuri, deal și văi și munți;
Și grădini în mii de părți
Și erară
Așară.

Stirea Domnului lăsară
Și așară venită
Trăgând plugul la perete
Și boii la iarbă verde
Și flăcăii în cornișă fete
Să mănânce grăunte ferte...
Măi roata flăcăi!
Hăi! Hăi!...

Iar când fu în zori de zile
Înlocăi Conu Vasile
Pe-un cal negru ca corbul
Roșu ca foaie;
Pe unde mergea
Urmă lăsa
Petrele scăpărau
Și ca steaua luminau...
Măi roata flăcăi!
Hăi! Hăi!

Și se duse la Bărlad
Căcolo-i tărugu lăudat;
Și cumpărând nouă oca de fer
Nouă — numai — de otel
Și se duse la Ilie țiganu
Care bate cu ciocanul
Iar țiganul mănios
Cu coșoacă n'otora pe dos
Cu luleaua neagră 'n dinți
Cu ochii sticlizi
Iese cu ciocanul 'n mână
Și lovind din greu țigăna
Și dă... cât... ce poate
Nu mai pe o parte;
Cioc!
Cioc!

De nouă ori într'un loc;
Și făcu nouă scoroale
Cu mănunchi de ghiorele*)
Mai mare dragul să tai cu cle...
Măi roata flăcăi!
Hăi! Hăi!

Șapucă Conu Vasile
Peste căile de flori pline;
Șaștrăse fini cu înșoșoare
Nepoțai cu nepoțelo
Și oinșind fi ospătară
Și la seceră-l luară...
Date la toți flăcăii
La toate înșoșoarele
La toți nepoții
La toate nepoțioarele
Iar nepoțica cea mai mică
Că-i micuță și voinică
Se puse în stăgălnă*) vântului
În buricu pământului;

Cu dreapta tăia
Cu stănga polof*) făcea
Din polof
Snop
Din snop, clăie
Șapoi d'albă arie...
Și măi roata flăcăi!
Hăi! Hăi!...

Iar când grâu trecară
Încercară
Nouă cară
De poșoră*)
Șapucară
Pe drum de vară
La moară la „Capatan”
Unde am mâinat și an
Iar moară lung privind
Și pe drum văzând
Atâtea cară
De poșoră
Făcu sripi de băzoi
Și se duse la zăvoi
Să mănânce capșunile
De prin „Călinea”*)
Iar moșarul meșter bun

Șade jos și bea tutun
Șapoi iar ea oricare
Băgă mâna 'n buzunare
Și scoase tărăță uscată
De când fomeția lăsată;
O cășcă
O mășcă
Luă moara de dălog*)
Și trântură hop! la loc
Luă barda de sub pat
Și-i trântură-o muce 'n cap
Și mai dănd și una 'n șele
Scăpăra moara 'n măsele...
Și măi roata flăcăi!
Hăi! Hăi!

Și turnăd Conu Vasile 'n coș
Începu să curgă 'n jos
O făină dar nu curată
O făină minunată
De aur și mărgăritari
La curtea dv. bușii mari
La sfârșit mai curse 'nădă
O leacă parcă mai curată
Iar Conu Vasile o lău 'n poală
Și o duse ca 'nt'o oală
Conșoarei
Mărioarei...
Iar conșoara
Mărioara
Cu bucurie afară
Având față de crăieșă
Și măieșle 'mbărnăse
Parcă de alghin*) mușcate
Dar nu-s de alghin mușcate
Ci de Dumnezeu lăseate...
Măi roata flăcăi!
Hăi! Hăi!...

Bătu 'n sătă
Bătu 'n covată
Și făcu coava Marie
Cu a ei mână albărie
Un colțoi îndată;
Nici mai mare, nici mai mic
De o gniță*) și un goetle;
Dău a fi de grâu de vară
Să dea la pluguri afară
Iar de a fi de sămăra
Să dea la fete 'n cămară
Să roadă pân' în Primăvară
Să le dăm de pâr afară...
Măi roata flăcăi!
Hăi! Hăi!

Șam mai ura!
Ura!
Dar ni-i friică, c'om însera
Că nu suntem de ici, de colea;
Sântem to' mai dela „Boza-Vechi”
Unde măpă stăcelne
Și moloce
Nu'și gasește locu
Și 'n fundul polobacului
Găsit-a Capătuș porcului
Ia! pe foc...
Ia-o (cutare)*) că s'a copt
Și măi roata flăcăi!
Hăi! Hăi!

Șam mai ura!
Ura!
Dar ni-i friică, c'om însera
Că nu suntem de ici, de calea
Șavem să trecem o punte alunecoasă
Unde-s două fete frumoase;
Măi roata flăcăi!
Hăi! Hăi!

Dău a fi ursată mea
Făcă Dumnezeu ponto de ea,
Dacă n'a fi ursată mea
Făcă draoii împoi din ea
Să căute la nunta mea...
Și măi roata flăcăi!
Hăi! Hăi!

Șam mai ura!
Ura!
Dar ni-i friică, c'om însera
Că nu suntem de ici, de colea;
Sântem dela Cămpu-Lung,
Unde trag două mâte 'n plug
Iar o babă cam bătrână
Cu brașorul de lăcă
Unde le ajungea
Pelea pe plesnea
Și pe loc le tămaduia...
Și măi roata flăcăi!
Hăi! Hăi!

Șam mai ura!
Ura!
Dar ni-i friică, c'om însera
Căci nu sântem de ici, de colea;
Sântem dela Dobosca
Unde gniom*) chierdu*) nevasta
Și o cătu cu lămăre
Și-i găsi numai schinarea*)
Și măi roata flăcăi!
Hăi! Hăi!

Șam mai ura!
Ura!
Dar ni-i friică, c'om însera
Căci nu sântem de ici, de colea;
Sântem dela Dobosca
Unde gniom*) chierdu*) nevasta
Și o cătu cu lămăre
Și-i găsi numai schinarea*)
Și măi roata flăcăi!
Hăi! Hăi!

Hops... hoporate
Vai neamărate
Munți întincoși
Re-măneți boeri sănătoși...
Ho! Aho!!!
(Auzit dela Matei Răscu,
com. Iroști, jud. Putna;
de C. Zamora, seminarist)

SĂ FIM MILOSTIVI CU CEI SAIAI

„Mai bine este a face milostenie, decât a strânge aur, căci milostenia din moarte izbăvește și curăță tot păcatul, ceice face milostenie și dreptate, umplea-se-vo de viață, iară ceice păcătuiesc vrăjmași sunt vieții sale” (Cartea lui Tovie, XII. V. 8-10) zice cu multă înțelepciune Sfânta Scriptură. Într-alt loc spune „Fericiți sunteți săracilor, că a voastră este împărăția lui Dumnezeu” (Luc. 6:20).

Prin cuvintele de mai-sus Sf. Scriptura ne învață că, mântuirea noastră nu va veni dela argint sau dela aur, dela bogății lumenești, ci dela faptele bune ce facem pe acest pământ, și ni se mai spune că pe săraci i-a ales Dumnezeu ca să monească împărăția cerurilor, pentru că săracii sunt mai curând bogăți în credință și în dragoste față de El. Mai scurt spus, legea creștină ne învață că pentru mântuirea sufletească, viața de pe pământ trebuie să o petrecem în fapte bune. Sf. Scriptură este plină de asemenea învățături. Inuși Mântuitorul nostru Isus Hristos, însoțit de Apostolii Săi, timpul cât l-a petrecut pe pământ a trăit muncind din greu și în vecinicie lipsă, pe toate locurile pe unde a umblat a făcut fapte bune.

În cartea Sfinților Apostoli, într-un loc se spune că, odată Sf. Petru și Ioan au întâlnit la ușa unei biserici pe un schiop care cerea milostenie la Sf. Apostoli neavând ei da, Petru i-a zis: „Mergint și aur nu am, iar ce am, aceea îți dau: Întru numele lui Isus Hristos Nazarineanul scoală și umblă” (Fap. Ap. 36); schiopul din acel moment s'a însănătoșit, a părăsit pragul bisericii pe care a îmbătrânit cerșind și a umblat cu Sf. Apostoli preamărind pe Dumnezeu.

Astfel, învățătura Sfintei noastre biserici între faptele milosteniei, cere credincioșilor ei și datoria de a îngriji sau ajuta pe cei lipsiți.

Noi știm că războiul care ne-a adus fericierea de a ne vedea toți români adunați într-o singură țară, prin jefurile noastre am dobândit dreptul de a nu mai fi supuși străinilor; aceste drepturi le-am câștigat cu sacrificii foarte mari. Au murit pe toate fronturile peste opt sute mii de români, au rămas multe zeci de mii de oameni invalizi, iar în urma celor morți au rămas sute de mii copii orfani, au rămas multe văduve fără ajutor și mulți bătrâni fără nici un razim, cari nu mai pot munci și cari nu-și mai pot agonisi nici chiar pâinea ce le lipsește pentru hrana de toate zilele.

Voia lui Dumnezeu, — mai mult de cât din Sf. Scriptură, — nu o cunoaștem, știm însă de acolo atâtea că cu toții suntem datori să facem fapte bune dacă dorim să fim plăcuți înaintea Lui, și dacă dorim ca viața de veac ce ne așteaptă să nu ne fie

liberă ca să facem faptele pe care le credem bune. Pe unii dintre noi i-a lăsat să fie bogăți, poate pentru că să se vadă dacă aceștia vor ști să fie milostivi și dacă vor ști să-și petreacă viața în fapte bune, pe alții i-a lăsat săraci, poate pentru că să se vadă dacă ei nu vor căzi împotriva voinței bunului Dumnezeu și dacă se vor mulțumi cu soarta ce li-s'a hărăzit.

De aceea, noi nu știm dacă bunul Dumnezeu prin războiul ce a deslăuit între popoare și prin nenorocirile mulți ce a lăsat în urma lui, nu a vrut să pună la încercare inimile oamenilor.

În vremurile de dinaintea războiului au fost mulți oameni năcăjiți, războiul însă a înșutat numărul lor. Ori cine vrea să se încredințeze de aceasta, n'are decât să numere câți oameni au murit din comuna lui, câți copii au rămas fără tată, câte văduve au rămas fără ajutor și câți bătrâni au rămas fără nici un sprijin, pe câți din acea comună războiul i-a despoiat de averi și

COPILII ORFANI

i-a lăsat ca pâinea să și-o câștige prin munci mai grele decât puterile lor.

Se poate că Dumnezeu în felul acesta a vrut să ne deschidă calea izbăvirii, să lase un număr mare de neborociți, pe cari apoi cei cu dare de mână să-i poată ajuta, să putem face fapte bune pentru mântuirea sufletelor.

Ceace e mai prețios la om este sufletul, toate gândurile și faptele noastre trebuie să se adune în împrejurul lui. Toate bucuriile din lumea aceasta de le-am dobândit nu prețuiesc cât sufletul zic Sfinții Evangheliști. Înta vieții noastre trebuie să fie la mântuirea sufletului și nu la satisfacerea poftelor trupului, ținta trebuie să fie la bucurie veșnică și nu la cele trecătoare ale lumii acesteia.

Legea creștinească ne învață cum să ne mântuim sufletul „Precum trupul fără suflet mort este, așa și credința fără de fapte moartă este” (Iac. 2:26) iar faptele ce trebuie să le facem ni-se spune în epistola către Galateni (Gal. 6:2) astfel: „Purtați sarcinile unii altuia și așa împliniți legea lui Hristos.”

Acum după ce cu toții știm că creștinii sunt datori a face fapte bune, după ce am amintit că

războiul a lăsat urma lui sute de mii de copii suferite neîntinse de păcat să vedem ce fapte bune putem face cu aceștia. Știm cu toți și n'am de gând să înșir suferințele micuților nevinovați, sau numai să înșir felul cum putem ajuta. În țara noastră numărul copiilor fără părinți fără de rudeni, cum li-se une copii părăsiți sau ai nișui, sunt în număr foarte mare. Pe toți aceștia Statul i-a lăsat ocrotirea lui și în instituții așa zise Azile li crește și îngrijește. Să spun adevărul: în zilele noastre când erau puțini, număr, azi însă nu se mai poate pentru creșterea lor se cere ajutorul bunilor creștini, se cere ajutorul aceluia cari vrei ca făcând fapte bune să-și iăvească sufletul de păcate.

Nu cred să se at comună în cuprinsul frumoasei noastre țări de unde să nu trimiși copii în Azilele Statului, cum parecă e foarte greu e crezut să se afle comună un să nu fie vre-un bun creștin re să nu fi luat pentru creșterea copil de la aceste azile. Căcări cât de mult ar vrea Statul să îndulcească traiul acestor copii nenorociți nu poate, dragostea de mamă și de tată nu poate înlocui cu nimic. De acea învățării țării noastre au dat de bine ca pe acești copii să plaseze în familiile unde ei dacă vor afla o adevărată dragoste părintească vor afla cel puțin dragoste binevoitoare, vor afla sprijin care va înlocui pe tată și mamă lor despre cari își mai aduc aminte ca despre unj.

Suntem oameni ni, ne vedem părinții la anu și parecă moartea lor ne intră înăz, ne lăsa străini în lume; i cuvântul casa părintească trezim și ne gândim cu amărăciune că nu mai avem ce căuta acolo, unde nu mai găsim pe aceia brațele cătoro cândva ne-am găsit și cari ne-au desmișcat cu duioșie. Dar copiii, cari a frageda lor viață, simt mult lipsa de căldura sânelui mamei și al ocrotirii tatălui, ei cm pribegesc din casă în casă și privesc cu amar, cu lacrimi, fânzări și desbrăcați la cei pe cari bunul Dumnezeu s'a îndura să-i dăruiască cu părinți înviați, pe cari li vād săltând cu bucurie bine îmbrăcați și cari lege năcazuri, fie ele cât de nenșmănuie, au cui să le spună, a cui să-și desvăluiască amără mic al sufletului lor.

Prăznuim azi mare de sărbătoare: nașterea Domnului nostru Isus Hristos. Fiul lui Dumnezeu trimis pe pământ în mijlocul oamenilor ca prii faptele sale să-i mântuiască. Tată suflarea creștină are momente de bucurie și toți pentru în moment își uită de amărăciunile vieții. Până și cei mai săraci oameni încă își au partea lor de bucurie, copiii fie ei cât de săraci, dacă au o mamă sau o năică, i-au trăistua pe spate și dau razna la vecini să coline și se întorc cu fețe vesale, preamărindu-se înșira lor vitească. Numai aceia cari n'au penime-ne, cari n'au cine să ledea o trăistută și cui să povestească se ascund în unghiiul casei și fie ei cât de mici, cât de neîntelgători, pricip situația în care se află și pe care din clipirile ochilor se poate citi că o regretă.

N'am să uit nici odată Căciunul ce l-am prăznuit anul trecut la Azilul de copii din Irod. Atunci când un pom încrețit destul de sărăcăcios cu zăuare-cale și fructe a fost arătat unui număr de vreo 80 copii maimă-risori; aceștia au, isbucniți în plânsete și vaete, căci Doamne, erau între ei și de aceia cari și-au cunoscut părinții și cari le-au făcut pom de Crăciun. În loc de voce bună a fost numai înșirare. Erău dintre cei adunați în jurul pomului și cei din copii a căror fotografie se vede aici. Săracii, într-o zi din toamnă au fost aduși la Azil, ei la toți în aceiași săptămăna le murise părinții și rămaseră fără de nimeni. Plângeau nenecet, și unii mamă, alții tată strigau dar totul a fost zadarnic, în pământ nu mai veneau. Se împărțiseră fructe, bomboare, prăjituri, cei adunați se retraseră și copiii cuminti fiecare la locul lui își plângeau amarul. Că care în fotografie șade pe pătură plângea așa încât a tărnit mii turor. Mă apropiu de el, plă capul peste pat, și mă întrebă când îi vine mamă. Ii spun că va veni mamă și că mi-a scris, multumit mă sarută pe frunte, și adoarme liniștit, tresare din când în când, rade, strigă mamă, vorbește viu, suspină și iar rade, micuțul s'a întâlnit cu mama lui, se simte la pieptul ei, e fericit, e fericit numai în vis căci mama lui lui e în mormânt.

Păgân să fii iar nu creștin, durerea acestor micuți te mișcă și te simți. Lumea creștină datoare lui Dumnezeu cu fapte bune poate alina durerea micuților orfani prin primirea la casele lor și să le întindă o bucată de pâine înșoțită de câteva cuvinte dulci, cuvinte părintești. A ocrotii copiii e fapta cea mai bine plăcută Maicei Mântuitorului nostru! Deci iubii creștini luați aminte!

Capul îl duresc to mai rău. Jos era liniștit, se aștepta ultima trăsură de conștie pe ultima pagină, ce să pomească apoi urechile născătoare de gazete.

Dar pagina nu se mai corecta... Din ochii secretarului de redacție se stăteau pe ea două lacrimi mari. Erău emociile lui de sărbătoare, și rugămintele lui.

Capul îl duresc to mai rău, iar afară fulgi de zăpadă tremurând, vesele și nestăviri, împodobind decorurile de sărbătoare ale naturii.

AUREL BUTEANU,

At. Motogna.

PLUGUȘORUL

HAITU

Aho!... Aho!...
Sculați, sculați, boeri mari.
De păreți valaturăți;
Lipii vă de perdelă
Și ascultați vorbele mele:
Că de când sara a fuscărat
Pe mulți boeri am deșteptat,
Și lui Irod împărat
Da veste i-am dat;
Iar Irod s'a bucurat
Două mere de aur a aruncat
Și noi ne-am bucurat,
La grajd am alergat
Doisprezece juncănași am luat
Tot ca unul tăntăte;
Tot ca unul galbinei,
Tot ca unul florărei,
Ce costa perechi
Zeci mii de lei

La ureche clopoței
Mai îndemnați flăcăi
Hăi! Hăi!
Și am arat cât am arat
Până de picioare am picat
Ș'am dat boii la suhat,
Iar o boală de juncan ghilan
S'a speriat de un cioșărlan
Ș'a trecut peste hotar
Unde-i plăns și mult amar.
La ureche clopoței
Roată flăcăi
Hăi! Hăi!

S'am trimis pe un blestemat
Nu știu în erasmă s'a îmbătat
Ori în drum că tot a stat
Că juncana s'a furat
La ureche clopoței
Roată flăcăi
Hăi! Hăi!

Stojărel cu coaja groasă
Fata mamei cea frumoasă
La ce focol te măriți?
Că ești una la părtia
Că și luna între doi sfinți;
Că dacă te-i mărita
Grăia casei ți i lua
Bărbățul te-a mustra
Te-a mustra și chiar te-a bate
Iarăș frații nu te-or soate;
Ci ți-or zice bine-ți face
Ți-i bă-bat nu ți-i părinte
Să și suferi fte cuvinte.
La ureche clopoței
Roată flăcăi
Hăi! Hăi!

S'am pus șaua pe doi cai
Ș'am plecat în jos la rai.
Cine face fărădelege
La rai nu are ce merge;
Că m'ai pune la grea muncă
Și mai cere o picătură
Că să-și ude limba'n gură
La ureche clopoței
Roată flăcăi
Hăi! Hăi!

Eu de câte ori la rai am-fost
Am găsit raiul încuș,
De trei ori am genunchiat
Raiul abea s'a desușiat,
Dar în rai când am intrat
Ce am văzut m'am bucurat.
Mese întinse, făclii aprinse
Mese încercate de ingeri încunjurate
O pe astă lume date,
La ureche clopoței
Roată flăcăi
Hăi! Hăi!

Ah! m'a lăst de mână stângă
M'a dus pe ulița strâmbă.
Ce-am văzut m'am grozăvit.
Vătmănuț satului
Că apă dracului,
Iar baba cea fărădețoare
Ce să farmă cu bărbatul
Să ia mână vaeilor
Tot li iapa dracilor.
Doisprezece mi o înhama
Doisprezece ce o bici de foc mi-o ardea
Treii demerli de cărbuni li da
Și trei zile ruguma
Și tot nu se satura
La ureche clopoței
Roată flăcăi
Hăi! Hăi!

M'am uitat print'or zăbren
Ș'am văzut mândruța mea,
Rezemată de-o nea
Și cu Juda lângă ea.
Că biei de foc mi-o ardea
Și din gerăți tot zicea:
Spune mândră adevărat
Cât naiba nu te-a luat,
Căci voinici te au sărutat?
— Numai nouă cu cănași nouă
Numai cinei cu iminici,
Numai doi cu clorapi noi,
Iar ceilalți căpi au mai fost
Dracu 'i știe pe de rost,
La ureche clopoței
Roată flăcăi
Hăi! Hăi!

Unul ură și doi fură
Treii cotrăboese prin sură,
Iar unul mai sârslat
Haț găina de bălan
Și mi-o vără sub suman.
La ureche clopoței
Ati ești din sură, măi?
Hăi! Hăi!

Sara lui Sfântul Vasile
Să vă fie boeri mari de bine,
Să vă vie binele ca albinele
Noroc cu bușuioeu,
Și noroc în dobitoace
Să trăiți, să le stăpăniți
Și nouă să ne dăruiti
Aho! Aho!

Cules de ION MIRON
din Chișinău

Stați frați și ascultați
Bine samă vă luăți
Cafară s'o 'nseninat
Cum mai bine de-arat.
Domnul nostru cel bogat
O seos plugul la arat
Și o arat Marți
Fănați,
Miercurile, chiscurile
Și Joile părălie.
Cu borona boronă
Grâu 'n urmă răsară.
Badea la lună, la săptămână
O seos un cal graur
Cu șaua de aur
Cu ghiel de cloțociei
Ca la boeri de cei mai mici
Cu scările de mărghitar
Ca la boeri de cei mai mari.
In toag s'o răzarat
Și pe cal s'o 'ncăicat
Și o câmp o alergat.
Și o văzut grăul copt, răscopt
In spie ca vrabia

Și 'n grăunte ca mozaera.
Măi finele, măi finele
Grăul nostru v'n să cheie (piară)
Stai băbete p'n' dizineat
Dimineată ne-am serba
Pe celii negri ne-am epala
La iocane ne-am închina
Și la grău om alerga
Și-a 'nerput a seceră...
Și seodau snopii ca corbii
Și mănunchile ca stiele
Și clăile cu hidroboile.
Am mai ura, am mai ura
Da ne temem c'om țesara
Că nu sântem de pe ici de colea
Da sântem dela Boza vache
Unde măște steechie
Măște stre hiesse
Și molenii 'nvaliesse
Da nui de brânduși de brânduși
Da nui de brânduși de brânduși
Făr de lenc că nu-s minciuni.

Auzită dela Todor Teod
din Călugăra-Hotin
de GH. EM. DANEA

COLINDA

Ja poftiți și mai priviți
Florile dalbe
Și mai isprăviți
Florile dalbe
Ci-or să cie ci-or să nasea?
Ar să să nasea Ius Hristos
Din sântăta lui David.
Când Adam s-o greșăli
— Duti Adsme di la mine
Păcătoșul vai de tie
Tu si mănănt din ponti verzi
Din pacate nu ti vezi.
Câte flori sunt pe pământ
Toate merg la giurământ
Numai schiuli grăului
Și cu lemnul Domnului
Să la țese raiului
Și giudecă florile.
Da-v'ar Domnul bur noroc
Trii ocale de bucate
Gospodari cu saunateli

Auzită din jud. Motin de
GH. EM. DANEA

ALTĂ COLINDA

La trii erai la răsăritu
Noi cu steaua ni-am pornitu
Ler domness!
La 'mparatu am ostinito
La 'mparatu am ostinito.
Ler domness!
Da 'mparatu ni-o 'ntrebatu
Da 'mparatu ni-o 'ntrebatu:
Ler domness
— Voi ostini voi blastamatu
Voi cu steaua ci catatu?
Noi cătăm și-un prunc cu chielea
Prune cu chielea s'o născutu
S'o născut în iesla boinu
Și boii l-o rugumatu
Cu argint l-o îmbrăcatu.
Și l-an dat în iesla căiuo
Și căii l-o stăvuratu
Di drept l-o disbrătu.
Dumnezeu l-o blastamatu
— Tu măi căi blastamatu
Tu să roz și zi si noapți
Să n'ai săpă pâr la moartii

Auzită de la Măieru Vasile din
Bădrăgăni-jud. Motin de
GH. EM. DANEA

SONET

Cucernie credincioși se închină,
Bătând sfioși mătâni la iocane,
Pe frunți a oboselilor broboane,
Cu ochii plini de-o stranie lumina.
Se 'ngână neîntreruptele isocane
Cu chinech de cădătoare lină;
Se 'ntinde-o reculegere deplină
Și un fior străbate în lung de soare
Iar în ușa altarului apare,
Cu-o 'ndelungă... mistică zăbava,
Mosnegul preof, înălțând măreț
Rugă... cu ochii plini d' iluminare;
Iar coru 'nforat năi'n slăva:
„La Tine e izvorul de viață”.

G. BOBEI

VIATA IN ORȘOVA

SERBĂTORILE LUI 1 DECEMBRIE 1918.

Luni, 1 Decembrie s'a serbat în școlile civile și com. dimpreună cu Despărțământul „As-tra” soc. culturală, din Orșova, ziua de 1 Decembrie 1918, zi istorică, când s'a hotărât în Alba Iulia unirea Ardealului și a Banatului cu țara mamă.

Dr. prof. Tr. V. Taranu, ca vicepreședinte al despărțământului, a ținut o cuvântare înflăcărată, făcând istoricul acestei zile mărețe și stăruind în deosebi în privința păstrării acestei unități, mai ales de către tinerimea școlară, prin învățare de carte multă, prin înțelepciune, iubire de dreptate, țară suflătoare, viață cumpătată și cinste neșovăielnică.

Seratoarea a început cu Imnul Regal, cântat bine de corul elevilor, instruit de dl. prof. de muzică C. Bătea.

Cu simț au declamat: elevul cl. I civilă Coman Cristache, poezia „Si datorie” de P. Dulfu; elevul cl. II civilă, Cornelii Diclescu, poezia „In Alba Iulia”, de P. Dulfu; elevul cl. III com Sp. Cioată, poezia, „Triumful Așteptării” de Al. Vlahuță, iar elevul cl. IV com. Toma Sandu, poezia „Cetea Neamului” de Gh. Cosbuc.

JUBILEUL DE 50 DE ANI AL ȘCOLII CIVILE DIN ORȘOVA.

Cu prilejul împlinirii la 9 Dec. a 50 de ani dela deschiderea școlii civile din localitate, școala a dat o serbare artistică, Sămbătă, în 6 Decembrie în sala cea mare a otelului Cerbul de aur, la ora 9 seara.

Serbara a început cu Imnul Regal cântat foarte bine de corul elevilor de sub îndrumare a d-lui prof. de muzică C. Bătea. Conferința d-lui D. Laitin, directorul școlii civile, a fost foarte nimerită clipele acesteia, făcând istoricul școlii, din care ieșe, că populația școlii dela deschiderea ei încoace a fost mai mult românească, așa că a dat generații multe de copii cu carte.

A urmat apoi piesa „Adio Păpușica”, o localizare, care s'a jucat de elevele școlii, foarte bine.

S'a cântat și Imnul Noptii de Rameau, în octet, de elevii școlii superioare de comert, instruiți cu o adâncă pricepere de neobositul dl. prof. de muzică C. Bătea.

Multă bucurie ne-a produs jocurile noastre naționale, jucate de elevele cl. IV civilă, cu multă mlađiere în mișcări și elegantă la mers, fiind bine instruite de d-na C. Andrei, o desăvârșită cunoșcătoare. Pantomima în 3 acte „Ionit și Caterina”, a plăcut deosebit de mult publicului. De deosebită laudă și mulțumiri sunt vrednice cu tot dreptul neobositele profesore d-na Hanel și dra Riha care n'au cruțat timpul ca să fie în mijlocul fetelor spre a le instrui. Aplauzel publicului le-au răsplătit pentru aceasta. Recunoștința i se cuvine și d-lui prof. Crăciun, care o dat dovezi de bun regisor. După partea artistică, a fost joc cu mare însuflețire. Succesul material se ridică la frumoasa sumă de lei 11 mii, mulțumită numărului celui mare a publicului și dărmicii sale neprecupțite, deși intrarea era liberă.

ȘEZATOARE LITERAR-ARTISTICĂ

Duminică, în 26 Oct. s'a ținut în sala cea mare de gimnastică a școlii civile din Orșova, o șezătoare literar-artistică, de către Societatea de lectură a elevilor

„Ateneu popular B. P. Hasdeu”, își urmează, cu regularitate, ciclul conferințelor anunțate.

Duminecă, 14 Decembrie după amiază, am avut deosebită cinste să ascultăm, în „Sala Bulvard”, din localitate, o prea frumoasă conferință ținută de d. profesor Onisfor Ghibu, dela Universitatea din Cluj. D-sa a vorbit despre „Politica religioasă a României”, arătând că numai prin religie, se poate reuși la unirea popoarelor.

Cei de față, în număr destul de mare, au ascultat, cu mult interes, frumoasa conferință, fiind atrași și de expunerea clară, cu care și-a dezvoltat subiectul d. profesor Onisfor Ghibu.

D-l Papadopol profesor la liceul de aici, și vicepreședintele Ateneului, a mulțumit conferențiarului pentru bunăvoința și dragostea cu care a răspuns la apelul ce i s'a făcut, venind să fie o conferință pentru acest Ateneu.

Cei de față, în număr destul de mare, au ascultat, cu mult interes, frumoasa conferință, fiind atrași și de expunerea clară, cu care și-a dezvoltat subiectul d. profesor Onisfor Ghibu.

D-l Papadopol profesor la liceul de aici, și vicepreședintele Ateneului, a mulțumit conferențiarului pentru bunăvoința și dragostea cu care a răspuns la apelul ce i s'a făcut, venind să fie o conferință pentru acest Ateneu.

Cei de față, în număr destul de mare, au ascultat, cu mult interes, frumoasa conferință, fiind atrași și de expunerea clară, cu care și-a dezvoltat subiectul d. profesor Onisfor Ghibu.

D-l Papadopol profesor la liceul de aici, și vicepreședintele Ateneului, a mulțumit conferențiarului pentru bunăvoința și dragostea cu care a răspuns la apelul ce i s'a făcut, venind să fie o conferință pentru acest Ateneu.

Cei de față, în număr destul de mare, au ascultat, cu mult interes, frumoasa conferință, fiind atrași și de expunerea clară, cu care și-a dezvoltat subiectul d. profesor Onisfor Ghibu.

D-l Papadopol profesor la liceul de aici, și vicepreședintele Ateneului, a mulțumit conferențiarului pentru bunăvoința și dragostea cu care a răspuns la apelul ce i s'a făcut, venind să fie o conferință pentru acest Ateneu.

Cei de față, în număr destul de mare, au ascultat, cu mult interes, frumoasa conferință, fiind atrași și de expunerea clară, cu care și-a dezvoltat subiectul d. profesor Onisfor Ghibu.

D-l Papadopol profesor la liceul de aici, și vicepreședintele Ateneului, a mulțumit conferențiarului pentru bunăvoința și dragostea cu care a răspuns la apelul ce i s'a făcut, venind să fie o conferință pentru acest Ateneu.

Cei de față, în număr destul de mare, au ascultat, cu mult interes, frumoasa conferință, fiind atrași și de expunerea clară, cu care și-a dezvoltat subiectul d. profesor Onisfor Ghibu.

D-l Papadopol profesor la liceul de aici, și vicepreședintele Ateneului, a mulțumit conferențiarului pentru bunăvoința și dragostea cu care a răspuns la apelul ce i s'a făcut, venind să fie o conferință pentru acest Ateneu.

Cei de față, în număr destul de mare, au ascultat, cu mult interes, frumoasa conferință, fiind atrași și de expunerea clară, cu care și-a dezvoltat subiectul d. profesor Onisfor Ghibu.

Sărbătorirea de 50 de ani a liceului de băieți din Ismail.

Duminică 7 Decembrie s'a serbat cu o deosebită solemnitate sărbătorirea de 50 ani a Liceului de băieți din Ismail.

Dimineața s'a oficiat slujba religioasă la Catedrala orașului de către S. Sa Iconom Stavrofor I. Chirilov, profesor de religie la acest liceu de mai bine de 40 de ani.

După slujba bisericească la care au luat parte d-nii general Mihaescu, comandantul garnizoanei, înconjurat de corpul ofițerilor, A. Gh. Doinaru prefectul județului și membru în comitetul școlar al liceului, profesorii, autoritățile și școlile — a urmat defilarea elevilor, cu fanfara liceului în frunte. Profesorul S. Constantinov, a vorbit, în fața lumii adunate despre istoricul liceului. În sala de festivități a liceului, frumos împodobită, au luat loc autoritățile și publicul, care veniseră în număr destul de mare.

D-l general Mihaescu a adus saluturi armatei și al d-lui general Rudeanu; pr. S. Sa Stavrofor I. Chirilov a făcut istoricul liceului, d. prefect Doinaru, a pus la îndemână liceului fondurile prefecturii și a citit telegrama d-lui ministru al școlilor, dr. Angelescu, care și arată părerea de rău că nu poate lua parte la serbare. Au adus rând saluturi lor, liceul de fete prin d. Adler președintele comitetului școlar, d-l Balanțof, directorul școlii normale, oare a arătat că școala normală are o vechime tot atât de mare. A mai vorbit d. profesor Cresin, la care a răspuns d. Alecsandru Bosco, directorul Liceului și președintele comitetului școlar, citind două telegrame de mulțumire adresate M. S. Regelui și d-lui ministru al școlilor.

Printre cei de față erau: dd. căpitan M. Constantinov ajutor de primar, I. Tarnov, primar, colonel Plesnă, colonel Lăhar, V. Astan, d-na Trețiacenco, Ignat, Adler, d-na Stroescu, directorul Liceului, d. Stănescu, consilier Agricol și alții.

Asupra mersului culteii din sudul Basarabiei s'a vorbit prea puțin la noi și cred nimerit a da mai jos câteva informații necesare oricărui bun român care se interesează de progresul națiunii și de educația prin școală.

Până la 1864 a existat la Ismail o școala catehetică (seminar cu patru clase), care dădea un număr în destulător de preoți.

Cu venirea Episcopului Melchisedec, școlile intra într-o nouă fază, cântându-se mai mult a se desțepa poporul din masele de jos. La aceste școli veneau și elevi din regatul vechiu, dar mai ales din Eparhia Dunării de jos, care și avea reședința la Ismail (Astfel este pr. Const. Beldie din Jorajli, care acum se află în mormânt și alții).

La 1878 seminarul se mută la Galați odată cu mutarea Episcopiei Dunării de jos. De la 1878 până la 1893, în localul fostului seminar a funcționat un progimnaziu, iar de la acea dată până în 1918, o școală în care se primeau numai fiii de preoți. Școala aceasta purta numele de „Juhovnoe Uciște” și era înțreținută de Arhiepiscopie și de sinodul din Petrograd. Ca să se vadă felul în care se preda învățământul în această școală, este nevoie să amintim că se primeau la învățătură copiii de la opt ani, cari nu aveau nici o pregătire. În primul an de studii se preda materia claselor primare și de la doilea an începea propriu zis învățământul secundar, care ținea patru ani de zile.

În perioada de la 1893—1918, au funcționat la această școală 13 profesori.

În 1874, adică tot în timpul guvernării românești se înființează și un liceu, cu numele de „Sf. Dumitru”, care a fost recunoscut de statul român în anul 1873 (Oct. 11). Liceul era înțreținut de cetățenii orașului și ajunsese numai până la clasa III, însă a continuat să funcționeze și după ce județele Cahul, Bolgrad și Ismail, au fost reluate de ruși. Elevii rămași pe dinafară au intrat la școala primară, care după 5 ani (1855) se preface în școală medie cu patru clase.

Simțindu-se nevoie de înființarea unui progimnaziu, Consiliul Comunal al orașului a intervenit în 1879 pentru înființarea lui și la 1 Octombrie 1880, acest progimnaziu ia ființă, instalându-se în localul fostului seminar eparhial, după cum am mai amintit.

Progimnazium era înțreținut de casieria statului, după cum se constată din documentele vremii. Pentru înțreținerea lui se cheltuia anual 14550 galbeni, la care contribuia și orașul cu 3500 galbeni. Liceul a funcționat la început cu 3 clase de progimnaziu și cu una pregătitoare. La 1881 s'a mai adăugat și cl. 4, iar în 1884 se transformă în progimnaziu cu 6 clase. După 15 ani (în 1903) se deschide și clasa 6, iar în 1904 clasa 8.

Liceul vechiu, cu numele de „Sf. Dumitru” funcționa în actualul local al cazinoului comercial, iar progimnazium cu trei clase, în localul seminarului.

Văzându-se marile greutăți întâmpinate în mersul școlilor din Ismail, Sfatul orașului reușește în 1893 să ridice o dădire impunătoare, proprie funcționării unui liceu cu toate casele.

Totuși numărul populației ridicându-se în această vreme destul de simțitor, se proiectează construirea unui nou local, se alcătuiește devizul și planul, iar înțuvințurile clădirii liceului, când izbucnește războiul din 1916 și lucrurile se opresc aici.

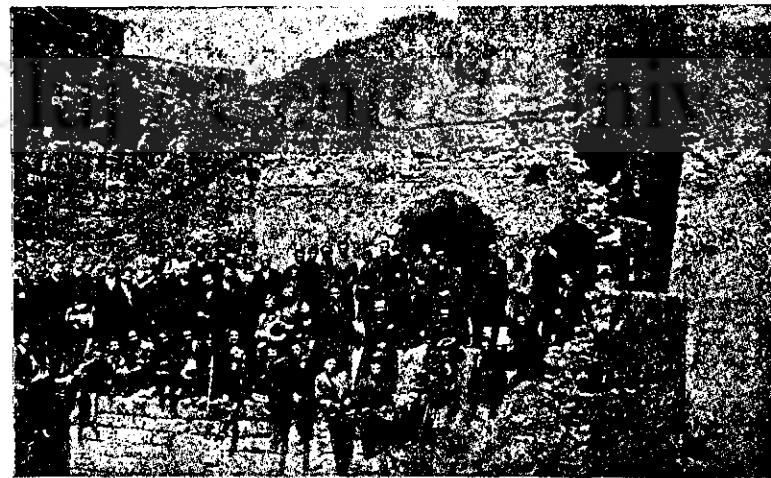
În 1900—1901, se construiește un nou local de școală, care nu este altul de cât Liceul românesc de fete „Regina Maria” de azi, o clădire destul de mare, care întrunește toate condițiunile unei bune educații școlare.

Prima școală primară care a luat ființă în Ismail, a fost cea de la 1880, care a funcționat ca școală urbană până la 1855, când a fost prefăcută în școală medie de Stat, în conformitate cu legea Școlilor Medii rusești.

Acesta este mersul culteii din sudul Basarabiei și suntem mândri că cele mai multe școli din această parte de țară au luat ființă în timpul stăpânirii românești și au dat cultură la o generație de oameni demni, care fac falăneamului românesc.

Calea străbătută până aici a fost destul de grea, dar roadele au înțreținut așteptările. Viitorul rezervă Ismailului perspectiva unui oraș de frunte, demn de vechile timpuri miletice, genoveze și romane, când toată viața pulsa numai la sud și Ismailul era ca o fereastră la mare, prin care se privea până departe, peste imensitatea mării albastre, bogățiile fascinante ale Orientului și Asiei Mici.

Îord, Ir. Bucă.

SOCIETATEA ACADEMICĂ „MIHAIL EMINESCU” LA CETATEA ALBĂ.

nar cu patru clase), care dădea un număr în destulător de preoți.

Cu venirea Episcopului Melchisedec, însă, aceasta școală a fost transformată în școală spirituală, cu program de 4 clase secundare. Școala catehetică fusese înființată în 1856 de Mitropolitul Moldovei, Sofronie Micleșcu, cu decretul Nr. 207. În această formă, școala a funcționat timp de șapte ani de zile, până când în cele din urmă se transformă, după cum am arătat mai sus, în seminar cu 4 clase, fiind al optulea din țară.

Primii profesori ai seminarului din Ismail au fost: Arhimandritul Veniamin Arhiepiscop, Vasile Șerban, preot T. Nicolae, Ioan Teodorescu, Gh. Verdeanu, Grigore Popescu, pr. V. Artimescu și Vasile Ivancenco.

La 30 Octombrie 1868, seminarul avea ca director pe Constantin Rosei, absolvent al seminarului de la Școala. Ca profesori din această perioadă se citează: Moise Pacu, Gh. Codreanu și Gavril Muzicescu.

În această vreme mai era la Ismailul a trecut din nou la ruși, învățători, care la 1878, când Ismailul a trecut din nou la ruși, s'a refugiat la Galați într-o singură noapte, cu profesori, elevi și tot ce aveau mai de pret.

La Galați, această școală s'a instalat într-un local al lui Costache Negri, de la care a primit și numele, așa că după toate probabilitățile școala normală din Galați, nu este decât vechia, școală normală a Ismailului.

Toate aceste, școli — și mai ales seminarul — erau înțreținute de comitate și de cetățeni, pentru că statul rus nu se îngrijea prea mult de cultura poporului de jos. Școlile secundare erau frecventate mai ales de fiii nobililor, cari și aceștia fugeau de Basarabia și se înscriau în școlile din Moscova, Kiev, Petersburg, Odessa, ș. a.

În școlile din Ismail erau primii și fiii de moldoveni, dintre cari cei mai mulți veneau fără dragoste. Pentru „țigani”, cum erau numiți moldovenii de către ruși, nu se îngrijea statul

rus.

URARE

Să trăiți
Să înfloriți
Ca merii
Ca perii
În mijlocul verii
Ca frunza de vie
În post de Sântă-Mărie
La anul și la mulți ani.
Cules de C. ZAMURA.

*) Această urare se zice în dimineața Sf. Vasile

Cronica Bărlădeană

Comitetul local al „Ligei Culturale” de sub președinția d-lui Prof. Universitar G. Tașcă, s'a întrunit în ziua de 26 Noemvrie în localul „Casei Naționale” într-o ședință, unde a avut loc alegerea noulor membri, cum și hotărârea reținerii activității pe anul 1925, — activitate — care după cum mi s'a spus va fi în anul acesta destul de însemnată și interesantă, căci, în afara de conferințe vor mai fi și câteva sezoare organizate cu concursul „Casei Naționale” din București și „Ateneul Popular” din Iași. Pe lângă acestea, se va mai avea în vedere stăruirea unui fond, pentru ridicarea în București, a unui cămin studențesc, totuși, — fapt de altfel, destul de laudabil și frumos — însă numai dacă ar putea fi dusă la un bun sfârșit.

Dintre numărul celor aleși ca membri, care vor veni în mijlocul nostru, spre a arunca sămânța binefăcătoare a culteii, desordim între alții pe d-nii: Parintele Tincoc, I. Simionescu, N. Băzaria, G. Tașcă, iar din localitate pe d-nii: Paul Constantinescu, C. Dornescu, D-șoara N. Pașă, și S. Dumbravă.

În ziua de 7 Decemvrie, a fost conferința de deschidere, ținută de S. Sa Parintele Tincoc; s'a vorbind despre „Reforma Calendarului”.

Deoarece, alegerea din Martie 1924, dela baroul Tutova în privința decanului și membrilor în consiliu de dispoziție, a fost acum de curând, declarată casată în ziua de Duminică 16 Noemvrie a. c. a avut loc după alegere în sala de ședință a acestui barou.

Au fost proclamați aleși d-nii avocați: Ștefan Gulin, senator de Tutova decan, cu 18 voturi, iar membri în consiliu de disciplină d-nii: Th. Ștegiu, cu 26 voturi, Th. Buzescu 23 voturi, Al. Chiriac 22 voturi și Th. Manescu cu 18 voturi; pentru un loc în același consiliu s'a declarat balotaj între d-nii: Al. Atanasiu, D. Tănasescu, N. Neocșu și G. N. Gheorghiu.

În ziua de Sf. Nicolae fiind patronul școlii normale de învățătoare, „N. R. Codreanu”, s'a organizat de către Societatea de cultură de pe lângă această școală dinpreună, cu concursul grupului de scriitori și literați constituit în societatea literară „Academia Bărlădeană” o prea frumoasă și reușită serbare, cu un program bine ales și variat, pentru comemorarea împlinirii a 70 de ani, dela moartea marelui filantrop iubitor de țară și neam, care a fost N. R. Codreanu fondatorul și înțreținătorul acestei școli.

Serbara a vut loc chiar în localul școlii. Ea a început în prezența unui destul de numeros public, la ora 3 p. m., printr-o mică, dar frumoasă conferință, ținută de către eleva de cl. VI, Nastăsescu Maria, prin care s'a evocat aducere aminte a acestui neuitat dispărut cum și descrierea vieții lui. Au urmat apoi câteva recitări de poezie din poezii G. Tutoveanu și G. Palady, jocuri naționale, coruri, orchestra și o piesă de teatru.

Dintre membrii „Academiei Bărlădeane” care au luat parte la această serbare și care au cetit din lucrările lor, au fost d-nii: G. Palady, G. Tutoveanu, D-șoara Natalia Peșă, G. Ponetti, V. Duiculescu, I. Veinfeld și subsemnatul.

Serbara a luat sfârșit, printr-o mică conferință ținută de d-șoara Mina Popa, directoarea școlii, prin care d-sa a arătat cât de mare trebuie să fie însemnătatea acestei serbări, în special pentru elevele școlii și încheind în fine, printr-o mulțumire, membrilor „Academiei” care au binevoit a contribui cu prezența lor, la o asemenea comemorare. A urmat apoi, distribuirea premiilor elevelor meritoase, care au trecut clasele cu succes în anul trecut. Premiile au constăat din bani și cărți de literatură.

Deasemenea, tot în aceeași zi, o frumoasă și reușită serbare a fost și la școala normală de învățători „Regele Ferdinand”, o ganizată de elevii acestei școli, pentru comemorarea amintirii lui I. Popescu, fondatorul acestei școli.

Și aici serbara a început, tot printr-o conferință, ținută de eleva de cl. VI Tofan Gh., prin care s'a făcut istoricul școlii și biografia lui I. Popescu, urmând apoi, recitări, coruri, orchestra, jocuri naționale și teatru. Au fost reprezentate piesele: „Notru Gordan” și „Intre Ciobani”.

Dintre acei, cari au recitat bine și dintre acei, cari și-au îndeplinit cu adevărată artă și măiestrie rolurile, amintesc pe elevii: Tofan G., Chioșci I. și Catauța, toți din cl. VI.

G. NEVELEA

POEZIE POPULARĂ

Frunză verde sălcioară
Mi-i nevasta băutoare
Și la crasmă mi-i datoare
Numai eu zecă fuioare,
Cu cinei legături de in,
Care mi-le-au dat pe vin.

Frunză verde lemn domnesc
Cum mă îmbăt mă și fălesc
Că am ear cu putru boi
Și eu n'am mearc nici doi;
Că am oi la trei ciobani
Și eu n'am nici doi cărlani.

Nevastă învelită roată
Toată ziua în crasmă beată,
Mi-se învâlește cu sacu
Și doarme pân' o ia dracu.

Fetele până ce fete
Nu le vede nimeni bete,
Iar dacă se nevătesc
Cu arșma se înecămetresc.

Culeasă din com. Covașna
(Județ Trei Scaune)
de I. BĂCULUȚĂ

Viața culturală la Galați

După război, fiecare an ce trece adaugă la viața culturală a orașului Galați a dezvoltare din ce în ce mai pronunțată. Anul acesta dezvoltarea culturală a luat un avânt mai mare față de anii trecuți și aceasta datorită câtorva intelectuali gălățeni, care și-au dat mâna unui cu alții la un loc operă culturală națională. Acest gest nu le face deosebite cinstite și gălățenii nu le pot aduce de cât mulțumiri. Societatea culturală „V. A. Urechia” colaborează mână în mână cu „Liga Culturală” secția Galați, pentru a propaga cultura în masa poporului prin diferite sezoare culturale și conferințe. Dar afară de aceste două societăți mai vechi de cultură și mai însemnate, mai sunt multe altele înființate mai de puțin timp, care se iau la întrecere prin conferințe și sezoare culturale ce le țin în fiecare sârbătoare, silinduse fiecare să aducă conferințieri cât mai distinși, cu subiecte care de care mai folosite, având aerul căși fac concurență una alteia. De fapt cu toții la un loc nu fac de cât să colaboreze la o puternică propagandă culturală și de pe urma cărora gălățenii nu pot avea de cât foloase reale.

Universitățile Populare „V. A. Urechia” și-a deschis porțile pentru al șaselea an de existență. Ședința de deschidere a cursurilor anului acesta, a avut loc în ziua de 29 Noemvrie în sala de recepție a palatului administrativ. La această festivitate a lut parte și d. profesor N. Iorga, sub a cărei președinție de onoare este pusă Universitatea. Anul acesta Universitatea își ține cursurile în sala de lectură a „Ligei Culturale” în fiecare zi de lucru între ora 7 și 8 seara. Programul cursurilor pe anul 1924 este următorul: Lunea de la 7-8 seara. D-l N. N. Lengucianu: Curs de sociologie cu aplicare la poporul român; Marțea d. profesor C. Calmușchi: Impresii și amintiri din Cehoslovacia; Mercuria. D-l prof. N. Velichi: Istoria Românilor de la începutul ei, până la 1600; Joi d. C. Z. Buzdugan: Pagini din literatura română și romanticismul în literatura noastră; Vineri, d-l Doctor L. Mavromati: Problema familiei, originea și evoluția ei până în prezent.

Rector al acestei Universități populare este harnicul și imobil profesor d-l Constantin Calmușchi.

În afară de universitatea populară, societatea „V. A. Urechia” a mai organizat un ciclu de conferințe pe care le ține în sala teatrului „Miron”, cu cei mai distinși conferențieri români și streini la care ia parte un public de samă. În ziua de 17 Decembrie a avut loc a 16-a conferință organizată de Soc. „V. A. Urechia”, la care a conferențiat d-l profesor Țițica vicepreședintele Academiei Române, vorbind despre viața românilor din America. D-sa cu graiul răspicat și plăcut, ne-a povestit impresiile călătoriei făcute de d-sa cu ocazia vizitei din vara trecută făcută românilor din America.

Liga Culturală secția Galați, organizează în fiecare Duminică dimineața sezoare culturale în sala teatrului „Paradis”, cu conferințe făcute de profesori universitari din București, Iași, Cluj și Cernăuți, cu audiții muzicale și recitări teatrale executate de elevii Șc. secundare.

Așa în ziua de Duminică 30 Noemvrie, a avut loc a patra sezoare culturală din iarna aceasta, la care a ținut o conferință d-l profesor N. Iorga tratând despre problema pedagogiei. Conferința a fost urmată de producțiuni gorale, cântate de corul Ligei; de asemenea s'a jucat și 2 acte de la urmă din piesa istorică „C. Brâncoveanu” de d. N. Iorga.

Duminică 7 Decembrie dimineața a avut loc a cincea sezoare culturală a Ligei, cu conferința d-lui profesor Onisfor Ghibu de la Universitatea din Cluj, Domniata a vorbit despre „Politica noastră religioasă”. Conferința a fost urmată de coruri religioase, cântate de corul Seminarului local, și producțiuni teatrale jucate de elevii Liceului „V. Alecsandri”. La amândouă sezoare, sale a fost neînlocuibile pentru publicul dornic de a lua parte.

Tot în ziua de 7 Decembrie dimineața, în sala teatrului „Central” a avut loc conferința parintelui Gala Galaction, organizată de Căminul „Sf. Apostoli”. Domniata în fața unui număr public a vorbit despre „Un ceas greu în civilizație” arătând cu graiul cald și convingător relee de care este bătântă civilizația în prezent, arătând sentimentele de care trebuie să fie călăuzit fiecare om pentru binele obșteșc.

În același zi după amiază la ora 5, parintelui Gala Galaction a mai ținut o prea frumoasă conferință la Cercul „Solidaritatea” organizată de „Căminul Preotesc”.

În afară de conferințele arătate mai sus, mai avem în acest oraș o altă serie de conferințe tot atât de însemnate, care se țin în sala de conferințe Bisericii „Sf. Împărați” sub auspiciile Parintelui Ludovic Cosma. În această modestă sală se țin de câțiva ani în șir cicluri de conferințe de către distinși conferențieri și oameni de știință conferințe cu subiecte morale și religioase urmate de producțiuni școlare și coruri religioase și populare.

Duminică 7 Decembrie la ora 3 după amiază a avut loc în această sală conferința d-lui N. N. Lengucianu care a vorbit despre „Taina din jurul nostru”. La această conferință a luat parte numeros public care a ascultat cu atenție pe distinsul conferențiar. Elevii Liceului „V. Alecsandri” au dat un prețios concurs prin producțiunile teatrale.

I. Dimitriu.

Dela Cercurile Culturale ale învățătorilor din Glăville-Vâlcea

La școala din com. Glăville, județul Vâlcea, s'au adunat învățătorii din comunele Glăville și Peșceana în ziua de Duminică 30 Noemvrie 4. Școala gema de oameni cari umpluseră sala, mulți ascultând de afară.

Președintele cercului cultural „Peșceana”, d. Traian Ștefănescu la deschidere, a vorbit cu multă inimă, despre gândurile frumoase ce le au învățătorii de a ridica la lumină și la înstărire țărâna noastră. Dânsul a presărat în cuvântarea sa, și un mic fragment din „Cântarea României” a scriitorului moldovean Alecu Rusu și, făcând o dibace legătură între vorbele scriitorului și starea de azi a lucrurilor, a reușit să miște inima ascultătorilor și să le pregătească luarea aminte asupra celor ce se vor vorbi. A dat apoi explicare asupra părților însemnate din noua lege școlară (obligativitate), care trebuie cunoscută de toți sătenii.

D. învățător Gh. D. Abagiu, dela școala Olteana, a vorbit frumos despre înțelepciunile ce trebuie să aibă sătenii în timpul iernii, ca: lucru de mână în casă (împletituri de pae, de nule, de papură de sfârșit), lucrări în lemn, repararea și pregătirea uneltelor de muncă, ca să fie gata pentru munca câmpului în primăvară, îngrijirea vitelor, îngrijirea semintelor pentru sezoanele următoare; iar femeile să facă în casă toate îmbrăcămintea ce le trebuie; nu s'o cumpere dela ovrei cari vând stămburi putrede și grozav de scumpe. În zile de sărbători să facă și ai noștri ca sătenii luminați din alte țări. Să cetească cărți și gazete folositoare și să se strângă la sfat cu oamenii mai luminați din sat, ca să vadă ce s'ar mai putea face pentru binele satului și al lor. Căci marea trebuie ocrotită, căci acolo este numai sămânța tuturor reșelilor și nenorocirilor omului. A îndemnat apoi pe săteni să împrumute cărți pentru citit dela biblioteca Căminului „Ion Glăvilă”.

Între cuvântările ținute, copiii școlii, îngrijit îmbrăcați și cu ținută respectoasă, au cântat mai multe cântece religioase și patriotice pe 2 voci și au spus frumos poezii, znoave și povești mici.

La sfârșit, Președintele cercului a arătat pe scurt ce învățături noi au dobândit sătenii dela această adunare, și mulțumindu-le pentru dragostea ce-o arată școlii, fi roagă să vină și la sezoare de seara ce se țin pe Joi, 4 Decembrie, la Căminul Cultural „Ion Gl

ABONAMENTUL: Pe un an 250 lei.
Pentru sâteni, învățători, profesori,
preoți, studenți, funcționari, mes-
eriași și muncitori 200 lei pe un an.
Abonamentul se plătește înainte; se
face abonamente și pe jumătate an

Cultura Poporului

Abonamentul pentru instituții finan-
ciare, biblioteci, cluburi și localuri
publice 400 lei. Pentru sprijinitori
foaie minimum 500 lei. În America
3 dolari. În Jugoslavia 120 dinari
pe an. În străinătate 450 lei pe an.

NAȘTEREA DOMNULUI

Au sosit iarăși minunatele sărbători ale Nașterii Domnului, Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Sunt sărbători, pe care le prăznuim cu multă bucurie. S'a născut Domnul păcii, prin a cărui venire în lume și noi ne-am născut spre viața de veci.

Sunt sărbătorile milei și ale dragostei nemărginite alui Dumnezeu față de oameni. Fiul lui Dumnezeu care din veci s'a născut dela Tatăl, a luat trup și suflet omeneș, născându-se din fecioară curată și făcându-se om ca și noi. Iar prin mulțimea darurilor sale se naște și acum în sufletele noastre și le sfințește.

Nașterea lui Iisus Hristos e o taină sfântă și de îngeri negrăită, nepătrunsă de mintea omenească. El s'a născut noaptea, însemnând, căci a venit ca o lumină a adevărului, care luminează pe tot omul ce vine în lume, — pe toți aceia, cari rădesc în întuneric și în umbra morții. Venind între noi, ne-a învățat cunoștința adevăratului Dumnezeu.

Ingerii și păstorii

Nașterea lui Iisus s'a întâmplat pe vremea împăratului Octavian August, care a dat poruncă să se scrie toată lumea în locul de unde se trăgea neamul lui.

Porunca aceasta au împlinit-o și locuitorii Galileiei și Iudeii, căci și aceste țări erau supuse stăpânirii împăraților dela Roma. Iosif și Maria, cari locuiau în Nazaretul Galileiei au plecat așadar la Viflaim, căci neamul lor se trăgea din acest oraș al lui David, împăratul de ve vremuri. Au făcut o călătorie destul de grea, iar când au ajuns la Viflaim n'au mai găsit locuință. Toate locuințele erau pline de străini, cari au venit să se scrie, ca și ei.

Fiind seară, s'au dus la marginea orașului. Aici au găsit o peșteră, în care păstorii își adăpostiau turmele în vreme de furtună. În această peșteră și-au găsit și ei adăpost peste noapte și în această peșteră s'a născut în acea noapte sfântă Iisus Hristos. După ce s'a născut pruncul, prea-curata lui Maică l-a înfășat și culcat în iesle. Aceasta s'a întâmplat din voia atotputernicului Dumnezeu, care în acest chip a voit să arate oamenilor, că Fiul său nu avea să fie un împărat pământesc, ci mai vartos un împărat al sufletelor omenești. S'a născut ca cel mai sărac între oameni, învâluindu-ne și pe noi să fim umiliți, disprețuind plăcerile trecătoare și bogățiile acestei lumi.

Păstorii, cari își pășteau turmele în jurul Viflaimului în noaptea aceea au văzut o lumină mare. Au văzut mărirea lui Dumnezeu strălucind împrejurul lor și pe un inger coborându-se între ei. Ingerul le-a spus: — Nu vă temeți, că iată, vă vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul. Astăzi s'a născut vouă Mântuitor, care este Iisus Hristos, în cetatea lui David. Și aceasta va fi vouă semn: afla-veți un prunc înfășat și culcat în iesle!

Și îndată și mulțime nesfârșită de îngeri s'au coborât din cer și au cântat într-un glas: Mărire între cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace și între oameni bună învoire! Păstorii și-au împreunat glasul cu al îngerilor și au cântat și ei mărirea celui născut în peștera din Viflaim.

Păstorii au fost așadar cei dintâi, cari au primit înștiințarea despre nașterea lui Iisus. După depărtarea îngerilor ei au aplecat la peștera din Viflaim și aflând pruncul s'au închinat lui.

Cântecul îngerilor a fost o solie venită din cer. A fost un cântec de laudă lui Dumnezeu, care și-a făcut milă de oamenii, — și un cântec de indemn către oameni, să trăiască în pace și bună înțelegere.

Acest cântec îl cântăm și noi în zilele sfintelor sărbători, bucurându-ne împreună cu îngerii și păstorii. Lăudând pe Dumnezeu pentru nemărginita lui bunăvoință și ne silim a face sălaş în sufletele noastre păcii aceleia sfinte, pe care în această noapte au cântat-o îngerii și păstorii. Numai astfel vom putea nădăjdui, ca Iisus să se nască și în sufletele noastre.

Temelul păcii este dragostea. Să alergăm așadar din suflete ori-ce ură și dușmănie. Să smulgem rădăcinile neînțelegerilor și certelor și să înțelegem, că toți oamenii suntem frați și că pentru mântuirea tuturor oamenilor a venit în lume unul născut Fiul lui Dumnezeu.

Când glasul îngerilor s'a împreunat cu al păstorilor s'a făcut o înfrățire a cerului cu pământul, ca un semn al împăcării omului cu Dumnezeu. Să ne silim și noi a fi împăcați cu Dumnezeu, curățindu-ne sufletul de

păcate. Astfel, ca și peștera din Viflaim, sufletul nostru se va face lăcaș al Domnului păcii.

Inchinarea Magilor

În zilele nașterii lui Iisus Hristos, câțiva magi, (înțelepți cetățitori de stele) din îndepărtatul răsărit au văzut o stea minunată pe cer, cum nici-o dată nu mai văzuseră până atunci. Au înțeles, că această stea este un semn dela Dumnezeu și citind în cărțile lor vechi au găsit scris într-ânsele, că atunci, când se va arăta această stea minunată se va naște un împărat nou în Iudea. Credința în venirea lui Iisus Hristos o aveau așadar și alte neamuri ale pământului, nu numai iudeii.

Magii, dacă au văzut steaua au plecat la drum pe urma cursului ei și au ajuns în orașul Ierusalim, capitala Iudeii. Aici stăpânea Irod împăratul, ca supus al împăratului dela Roma. Intrând în oraș, ei întrebau pe toți aceia, pe cari îi întâlneau: — Unde s'a născut împăratul cel nou? Că am văzut steaua lui la răsărit și am venit să ne închinăm lui!

Vestea sosirii lor în Ierusalim a auzit-o și Irod și s'a tulburat foarte. El se temea, că împăratul cel nou, dacă va crește va răscula poporul și îi va lua domnia. A chemat la sine pe arhiepiscopii (preoții) cei mai mari ai iudeilor și pe cărturarii (oamenii învățați) și i-a întrebat: — Unde trebuie să se nască Hristos?

Aceștia, după ce au cercetat scripturile sfinte i-au răspuns: — În Viflaimul Iudeii, căci așa este scris la prorocul ce zice: Și tu Viflaim, pământul Iudeii, cu nimic nu ești mai neînsemnat între cetățile Iudei, căci din tine va eși mie povătuitor, care va paște pe poporul meu Israel.

Atunci Irod a chemat într-ascuns pe magi și după ce i-a întrebat de timpul, când li-s'a arătat steaua, le-a spus să meargă la Viflaim, și să caute pruncul. Dacă îl vor afla să-i dea și lui de știre, ca să meargă și el să se închine lui.

Magii s'au dus la Viflaim, au aflat pruncul și s'au închinat. Și deschizându-și visteriile, i-au adus lui daruri: aur, căi și tămăie și smirnă.

Aceste trei daruri au însemnat cele trei slujbe, pe cari din voia Tatălui Iisus avea să le împlinească pe acest pământ. I-au adus lui aur, ca unui împărat, însemnând, că Iisus avea să fie un împărat al sufletelor omenești. I-au adus tămăie, ca unui preot, însemnând, că Iisus avea să aducă Tatălui ceresc jertfă de împăcare pentru oameni. I-au smirnă i-au adus-o ca unui proroc, însemnând adevărul, pe care Iisus avea să-l vestească în lume.

Dela noi încă așteptăm Iisus să-l aducem daruri, dar nu daruri pământești ca magii, ci daruri sufletești. Să aducem ca dar lui Iisus auzul cel nevăzut al credinței noastre într-nsul. Să-i aducem tălmăcia cea nevăzută a nădejdi și smirna dragostei față de Dumnezeu și de aproapele. În acest chip ne vom închina și noi cu adevărat dumnezeiescului prunc și această închinăciune va fi spre folosul și mântuirea sufletelor noastre.

Fuga în Egipt

Magii nu s'au mai întors pe la Ierusalim. Un inger le-a spus în vis să nu se mai întoarcă pe la Irod și ei au urmat sfatul îngerului, întorcându-se pe altă cale în țara lor. Iar Irod văzând, că ei nu mai vin s'a mâniat foarte și i-a trimis soldații la Viflaim, ca să omoare pe toți poruncii mai mici de doi ani. Această a făcut-o cu gândul, că între acești prunci se va găsi și Iisus. Soldații au împlinit porunca împăratului, fără să iea în socotină lacrimile mamelor.

Pe Iisus însă, nu l-au tăiat. Un inger s'a arătat noaptea în vis lui Iosif și i-a spus: Sculindu-te, ia pruncul și pe mama lui și te du în Egipt, că Irod vrea să-l ucidă!

În aceeași noapte Iosif, cu Maria și Iisus s'au dus în Egipt. Irod, pentru cumplita lui fără-

„Mai marii Sinagogei“

Ar trebui să le zic: „Mai marii căldarului“... dar să nu prapim vorba.

A venit odată la Domnul nostru Iisus Hristos, o femeie bătrână și suferindă, care de 18 ani pătimea în boala sa cuprinsă de duhul neputinței și era gârbovă, până la pământ. Domnul se afla într-o sinagogă și învăța poporul...

Dar văzând pe biata femeie năcăjită, i s'a făcut milă de dănsa, a pus sfânta sa mână pe capul ei și a vindecat-o zi-ând: „Muiere, vindecă-te-ai de boala ta“.

Dar era Sâmbătă în ziua aceea. Și mai marele sinagoge mândru-se, zicea poporului: Șase zile sunt, în care se cade a lucra, deci în acestea venind vă veți vindeca, iară nu în ziua Sâmbetei!...

Dar îi răspunde lui numai decât mântuitorul Iisus:

„Fărnice, ce ești! — Fiecarele din voi nu și deslegă, Sâmbăta, boul sau asinul său dela iesle și-l duce, de-l adapă? Dar aceasta femeie ficia lui Avram fiind, nu se cadea ca ea se deslega de legă tură satanei, care de optprezece ani o ținea gârbovită?“

Și au amuțit rușinați toți cărturarii...!

Biata biserică românească mai mult decât de optprezece ani, a suferit de duhul neputinței și era gârbovită și desfigurată înaintea lumii creștine pentru multe de toate și între altele pentru căldarul cel păgănesc, cel ținea dela Iuliu Cezar începând, și care o pune, din veac în veac, tot mai înnapoia al tor neamuri creștine cu sărbătorile

poliți, și cari cu fariseismul mai marelii sinagogii din Sf. Evangheliei, dojenesc poporul, că ar strica legea, ținând sărbătorile după căldarul cel nou, care este cel îndreptat.

Acesta e timpul să le strigăm cuvântul Mântuitorului nostru Iisus Hristos: Fărniceilor!

Fărniceilor, cari țineți legea pre din'ară, și disprețuți cuprinsul ei lăuntric, care nu este altceva, decât ascultare și disciplină.

Fărniceilor, cari vreți să vă țineți mai sfătoși decât înțelepții cărmurori ai poporului credincios, voi nu știți, că apostolilor și urmașilor lor le-a zis Domnul, iar nu vouă: Mergeți în toată lumea și propăduiți Evangelia la toată făptura, învățându-i, pe toți ca să țină toate câte va am poruncit vouă.

Fărniceilor! Uitați, că datorită voastră este a asculta, de cei puși cărmurori și învățători ai popoarelor, iar nu a cărti faptele lor cele bune și îndreptătoare, cum a făcut mai marele sinagoge jido-vești, când Domnul a vindecat Sâmbăta femeia cea gârbovită de puterea diavolului.

De fapt, trebuie să ne dăm bine seama, că cea mai mare virtute cetățenească a unui creștin este de a asculta cu cuvință și a face, cea ce-i spun mai marii lui sufletești.

Doar sfânta evanghelie ne învață, că dacă ai ceva cu fratele tău și nu te poți împăca cu el omenește, să-l duci înaintea bisericii, adică înaintea mai marilor biseriești, cari au dreptul și datoria să judece

MAJESTĂȚILE LOR REGELE ȘI REGINA, LA MORMÂNTUL LUI AVRAM IANCU

tiului martir și archidiacon Ștefan. Acesta a trăit în Ierusalim pe vremea sfintilor apostoli. După înălțarea Domnului la cer mulțindu-se numărul creștinilor, apostolii și-au ales șapte bărbați, cu vă le fie de ajutor la stințele slujbe, la împărțirea nilei celor săraci și la vestirea dumnezeieștilor învățături ale lui Iisus Hristos. Aceștia s'au numit diaconi și cel dintâi între ei a fost sfântul Ștefan.

Sfântul Ștefan a predicat cuvântul lui Dumnezeu în Ierusalim cu atâtă însuflețire, încât zi de zi, numărul creștinilor creștea și biserica creștină se întăria tot mai mult. De aceea mai marii iudeilor i-au jurat moartea și i-au dus în fața judecătoarei, pădându-l pe nedreptul. Chiar și în fața păștilor, el predica adevărul. A fost judecat să fie omorât cu pietre. În vremea, când dușmanii adevărului aruncă cu pietre asupra lui, el se ruga zicând: Doamne, iartă-le lor păcatul acesta. Și zicând acestea și-a dat sufletul.

Apostolii i-au îngropat trupul, iar sufletul lui s'a născut într-acești pentru împărăția cerurilor. Fiind el cel dintâi, care a pătimii moarte pentru Hristos, pomenirea lui se face deodată cu luminatale sărbători ale Crăciunului.

Să rugăm pe Dumnezeu să ne dăruiască și nouă statornicia în credința a sfântului Ștefan, ca astfel, să ne facem vrednici de mila arătată de Dumnezeu față de noi prin trimiterea în lume a unui născut Fiului său.

Septimiu Popa.

între tine și fratele tău. Și dacă nu va asculta fratele tău nici de biserică, adică de mai marii biseriești, atunci — zice sfânta Evanghelie: „Să-ți fie fie ca un păgân și vameș!“

Ca un păgân și vameș este deci tot omul, care în treburi sufletești bine rădănie, nu ascultă de poruncile și rândurile mai marilor biseriești, de Vlădiei. Vameșe oii cine, care se statogeste în treaba sărbătorilor și a căldarului, în afara de ceea ce au statuit Vlădiei și Mitropolii.

Șum ca sunt puțin acești oameni. Șum, ca sunt oameni nepricepuți și nesocotiți. Tocmai de aceea să nu ne mai oprim la cărtelile lor. Ci ca și cei ce au fost feciți să vadă vindecarea femeii celei ce 18 ani a suferit gârbovită până la pământ, să lăudăm pe Dumnezeu, și să dăm mărire sfânt numelui lui, că a făcut minunate lucruri în mijlocul poporului și să-l rugăm să ne țină și pe viitor sub scutul puternicului său braț și în raza înțelepciunii sale celei luminate; care să ne călăuzească spre toate lucrurile cele bune și să ne ferească de toate neuiturile diavolești ale celor ce lucrează întru întuneric spre amăgirea și pierzarea bunilor creștini români.

DR. ELIE DĂIAU,
protopop ort-unit și
senator de Alba-Iulia

„Cultura Poporului“ urează colaboratorilor și cititorilor ei, viață fericită și mulți ani.

DIN AMERICA

Scrisori din Alliance, Ohio

— De la redactorul nostru —

Duminecă în 2 Noembrie, societatea „Regele Ferdinand I al României“ din acest oraș, și-a serbat impunător zece ani de la înființarea ei. Societatea a luat ființă în vremea când Asociațiunea Liga și Ajutorul era la începutul formației sale și de atunci și până acum a fost una dintre cele mai de frunte societăți ale Ligei.

Reprezentanții, membrii societăților și oaspeții veniți din alte orașe, s'au întrunit în sala societății U. R. Aradana și Transilvania de unde au plecat cu toții la biserică și au luat parte la parastasul ce s'a oficiat în amintirea membrilor morți.

De la biserică s'a format un convoi frumos cu zece perechi de steaguri naționale și americane; convoiul a mers pe străzile mai principale în ordine desăvârșită până în sală, unde a avut loc ospățul, ținându-se mai multe discursuri de fruntași Ligei și reprezentanți societăților.

D-l N. S. Hampu a introdus mai întâi pe primarul orașului d. Stevenson, pe d. Dates, președintele Ligei și pe d. Roman, vice-președintele Ligei; apoi s'a început eria vorbirilor.

Primul care a ridicat cuvântul a fost părintele Holdar, care a arătat că Societatea „Regele Ferdinand I al României“ a progresat datorită faptului că, conducătorii și membrii ei, au fost călăuziți de multă muncă și idei înaintate.

Primarul orașului I. Stevenson, a laudat calitățile frumoase, cetățenești și de muncă ale românilor americani. Pe urmă a luat cuvântul d. N. Dates, președintele general al Ligei societăților române-americane, îndemnând pentru unirea tuturor organizațiilor românești, într-o singură și nedesprinsă organizație românească din America, aducând laudele meritate întemitorilor și conducătorilor societății Regele Ferdinand, societate care și astăzi ocupă un loc de frunte în Ligă.

D-l M. T. Roman, vice-președintele general al Ligei, a vorbit despre înființarea societății și rolul ei în vreme de zece ani în Ligă, apoi trecând la altă ordine de idei, a scos în lumină noua constituție votată la congresul Unirii din Canton, Ohio, constituție prin care atât societățile din Alliance cât și celorlalte societăți la asigură autonomie deplină și progres.

În numele societății U. R. Aradana și Transilvania din localitate, a vorbit d. Iosif Gherghel, zicând că atât societățile cât și membrii lor duc o viață plină de înțelegere în afacerile lor. Au mai luat cuvântul: d. Spiridon Mănculea, reprezentant societății „Leul“ din Salem, Ohio; d. Ion Manta, reprezentant societății „St. Maria“ din Cleveland, Ohio; d. Ion Duna, reprezentantul soc. „Carmen Sylva“ din Cleveland și d. G. Halma-jean, reprezentantul soc. „Neamul românesc“ din Akron, Ohio.

Au mai fost reprezentate societățile „Carpătina“ din Cleveland, „Traian și Cultura“ din Canton, O., „Biruința“ din Warren, O. și soc. „Unirea Română“ din Jeungstown prin dd. M. T. Roman și Vasile Lupăscu.

D-l Gheorghe Orasan, un vechiu și vrednic membru al societății „Regele Ferdinand“, a vorbit că deși face parte din Ligă și din Uniune, dar dorește unirea din toată inima iar acei cari sunt împotriva ei trebuiesc înlăturați.

Cel din urmă care a ridicat cuvântul a fost I. N. S. Hampu, în prezent secretar general al Ligei, acel care a pus primele faze ale acestei societăți. D-sa a arătat de ce a fost nevoie să se înființeze această societate și cum a ajuns ea la starea înfloritoare de astăzi. Ca unul care niciodată nu s'a lăudat nici nu a pretins laudă de la alții, a arătat că societatea „Regele Ferdinand“, a progresat și s'a întărit prin lupta și munca treaptă și cinstită a tuturor conducătorilor ei de până acum.

D-l Hampu, a mai mulțămint societăților cari au trimis delegați și oaspeților cari au luat

parte la ospăț și cu aceasta introduce pe d. Lupse, care a citit raportul general de la înființarea societății.

În anul 1914, s'a simțit lipsa unei societăți de ajutor în cazuri de nenorociri, precum și trebuința de a strânge pe toți frații români din colonia noastră, într-o organizație românească pentru a-si putea păstra datinile și obiceiurile strămoșesti. În urma stăruinții d-lui N. S. Hampu, un număr de români au pus temelia soc. „Regele Ferdinand I“, în ziua de 1 Noembrie a anului 1914. Numele acelor cari au pus cel dintâi ban la fondul acestei societăți sunt: N. S. Hampu, George Muscan, Petru P. Murarescu, Vasile Manes, I. I. Hampu, V. T. Stroiă, N. P. Hampu, D. I. Hampu, Ștefan Taus, G. S. Hampu, George Gabor, N. I. Vulcu, Ioan Stroiă, George Tudor, Ioan Vulea G. Zaharie, A. G. Hampu, Antonie Oprean, George Ramba, și Simion Opris.

Înființarea acestei societăți a fost bazată pe singurul scop de a fi membră numai și numai în Asociațiunea „LIGA ȘI AJUTORUL“, și începând cu luna Decembrie a celui an a și trimis adeierarea la Asociațiune.

Cel întâi comitet a fost format așa: N. S. Hampu, președinte; P. P. Murarescu, vice-pres; N. P. Hampu, secretar; Donisio Hampu, secretar financiar; Antonie Oprean, casier; Vasile Manes, controlor. Această societate, în vremea acestor 10 ani a plătit ajutoare pentru boale și accidente la 183 de membri, suma de 8,924 dolari 25 cts. Dela Asociația „Liga și Ajutorul“ s'a plătit beneficiu pentru 17 cazuri de moarte dolari 11,300, pentru două cazuri accident grav 1,100 dolari, pentru trei cazuri accident ușor suma de 320 dolari și pentru un membru bolnav nevindecabil trimis în România pe cheltuiala societății și a Asociațiunii care a ajutat cu 125 dolari, deci în total s'a plătit de la Asociațiune „Liga și Ajutorul“ suma de 12,845 dolari, iar în vreme de zece ani Asociația a plătit 21,769 dolari 25 cts.

În timpul când această țară a cecut împrumuturi („Liberty Bonds“) societatea a contribuit cu suma de o mie de dolari iar membrii ei au fost rugați pentru a-si face și ei datoria ca buni patrioți. Societatea a mai făcut donațiuni din fondul ei la instituții mai însemnate ca Crucea roșie americană 25 dolari, Comitetul Național din America 50 dolari, Universitatea Valenii de Munte 100 dolari, la Școala din Alliance 624 dolari, la revista „Sămăntorul“ din Brașov 62 dolari, la serbările organizațiilor noastre din această țară atât naționale cât și religioase 525 dolari, la înființarea Soc. „Cultura Română“ din Canton, Ohio 32 dolari, la „Liga Națională Română“ 50 dolari, — un total de 11,528 dolari.

Societatea a mai dat ajutoare la doi membri, în neputința de a munci și cari au fost trimiși în România și pe lângă ea i'a ajutat „Liga și Ajutorul“, le-a dăruit suma de 225 dolari.

În anul 1915, în 7 Noembrie, la un an dela înființare, societatea și-a serbat cu însuflețire sfintele drapelurilor, nași fiind la acel național român, d. Dumitru Ilența, iar la acel american, d. Dionisie I. Hampu; purtătorul de steag la cel național d. I. I. Bentea și la cel american, d. Andrei Zaharie.

Societatea „Regele Ferdinand I“ are azi 204 membri. Cu un capital de dolari 4,536.41 cents, în bonuri de stat o mie dolari plus procentele, acțiuni la institutul ziarului „Românul“ în suma de 50 dolari, averea în mobilier 750 dolari deci întreaga sa avere în bani și mobilă, suma de 7,236 dolari 41 cents, — aceasta e starea societății noastre după o muncă de zece ani. Aplauze mari și strigite: să trăiască, conducătorii ei și ospățul s'a sfârșit.

Seara a avut loc o reușită petrece cu teatru, declamări, cântece și dant, până în zori de zi.

Teatru a fost condus de membrii clubului „Tinerimea română“. S'au jucat piesele: „Piatra din casă“, „Florin și Florica“ și „Blonda și Bruneta“. În toate aceste trei comedii diletanții au fost răsplătiți cu aplauze. D-nele Maria Comsa și Dora M. Roman au cântat frumos. Cu aceasta s'a încheiat sărbarea societății „Regele Ferdinand I“ ducând toți delegații impresia că această societate a progresat și progresează prin faptul că lucrează mână în mână cu tineretul din acest oraș. Colonia românească din Alliance, Ohio e o colonie frumoasă și merita toată lauda că sunt români, cari își cunosc chemarea.

S. Niculescu

Cor bărbătesc

Spune mândro (bis)

1) Spune mândro vrei nu vrei (bis)
Gheorghină, gheo
Floare din grădină

2) Ori cu vorba tu mă lei
3) Spune mândro poți nu poți
4) Ori cu vorba tu mă porți.

SPUNE MÂNDRO

(Cântec vechi popular din Banat, cules de NICOLAE FIRU)

Aranjat și arm. de LAURIAN NICORESCU

SITUAȚIA POLITICĂ

In țară.

Statul Miniștrilor. La sfatul din săptămâna trecută al miniștrilor s'a adus hotărârea, ca să se ia măsuri trebuincioase pentru prevederea cu grâu și făină a orașelor și peste tot a locuitorilor mai nevoiași. În darea sa de seamă asupra stărilor din țară d-l ministru de interne a arătat, că tulburările studențești s'au mai potolit și că în Basarabia e liniște deplină. Măsurile luate de guvern în timpul din urmă pentru buna cărmuire a Basarabiei au pus capăt multor nemulțumiri ale locuitorilor acestei provincii.

Adunări populare. Dumineca trecută partidul liberal a ținut o adunare populară la Ostrov, la care au luat parte mulți delegați din comunele și orașele Dobrogei. La această adunare s'a făcut o dare de seamă despre munca de până acum a guvernului și partidului liberal. Cetățenii de față de adunare au declarat, că au încredere în guvern, trimițând o telegramă de acest cuprins d-lui prim-ministru I. I. C. Brătianu.

Marea adunare a partidului popularului de sub conducerea d-lui general Averescu s'a ținut la București în zilele de 19, 20 și 21 Decembrie, cu vreo 10 mii de delegați din toate părțile țării. D-l general Averescu în cuvântarea sa a arătat scaderii guvernului, declarând, că zilele li sunt numărate și că se apropie timpul, când partidul popularului va lua din nou cămașă de luptă. Au mai rostit cuvântări și d-l Trancu-Iași și alți foști miniștri, precum și d-l Octavian Goga.

In străinătate

Conferința Societății Naționale. Săptămâna trecută s'a deschis la Roma conferința comitetului, care pregătește viitoarea mare adunare a societății naționale și conferința de dezarmare. La această conferință delegatul Austriei a făcut o dare de seamă despre stările din această țară, arătând, că s'au lăsat multe din ranele războiului. Apoi s'au adus hotărâri cu privire la Armenii și Rușii, cari au fost siliți să-și părăsească țara din pricina asupririlor bolșevice. S'au făcut și legile judecătorești de pace, cari au fost înscrise în 20 de state până acum și se crede, că le vor înscrise delegații tuturor statelor.

O frumoasă faptă creștinească

Peste tot locul se găsesc mame care din diferite motive în leapădă copiii abia născuți, care în cazul când nu mor mâncați de câini sau înghețați de frig, sunt găsiți de oameni și dați primăriei, care le poartă de grijă. În acest fel s'au strâns în mahalana „Obor” din București, 17 copii de ambele sexe, lepădați în stradă de mame fără inimă. Dar dacă mamele lor fără milă i-au lepădat prin stăruința d-lui doctor Nicolaescu, medicul dispensarului „Obor” și a preotului Alex. Popescu, parohul bisericii „Popa Lazăr”, s'au găsit următorii oameni de bine cari au luat obligația de a fi părinți acestor copii al nimănui, suportând cheltuielile botezului și tot odată luându-și obligația a se interesa de soarta lor până la majorat: d. Chiriță Dorojan 2 copii; d. Mitică Ulmeanu 2 copii; câte un copil au botezat: d-sa Bădila, d-nii Nicolae Gh. Comănescu, Costică Bordei, Virgil Dumitrescu, Nae Nicolescu, Gugu I. Dorojan, Ioan I. Dorojan, Apostol Dorojan, Aurică Mihăilescu, Mitică Bărsan, Gh. Iordănescu și încă doi d-ni al căror nume ne scapă, pentru care le cerem iertare.

Solemnitatea botezului a avut

loc în ziua de Sf. Nicolae. Din partea primăriei capitalei au luat parte d-nii: doctor Staicovici, Medic Șef al Capitalei, și d-l Roșianu, Directorul Asistenței Sociale. Enoriașii și mulți lume din alte cartiere prin prezența lor la această faptă în adevăr creștinească, făcând biserica neîncăpătoare au dovedit prin aceasta că înțeleg gestul ce au făcut acești oameni de inimă, cari, botezând niște copii „singuri pe lume” n'au făcut-o „pentru a avea un prilej de petrecere, ci numai din convingerea că fac o faptă care merită toată lauda.

Acest botez a trezit la bine

oamenii din acest cartier căci

în întâia zi de Crăciun se vor

mai boteza la același biserică

zece copii părași. Să dea Dum-

nezeu, ca din noianul de fără

de legi ce zilnic ocupă în unele

gazete locul de cinste, să mai

piară, iar în locul lor, să ved-

em cât mai multe fapte ca

aceia făcută de creștinii paro-

chiei preotului Alecsandru Po-

pescu, din mahalna Oborului

unde acum călăvășii au

era zi de la Dumnezeu fără

scandaluri și bătăi.

Daniel St. Constantinescu

invalid din război.

Unprimarmodel

Pe valea Sucevii, în județul Rădăuți, pe amândouă malurile ale râului se află sate mari și frumoase, cari din munții Carpați până la șes se țin lanț unul de altul. O verigă din acest lanț de sate alcătuiește și satul nostru Bilca, așezat pe malul stâng al râului între satele frunzea Vicovul de sus și Frătăuții noi.

Acest sat are o lungime de

aproape 12 Km. și numără până

la 4400 suflete. Podoaba satului

sunt: biserica parohială de zid,

mare și încăpătoare în mijlocul

unei curți cu copaci de tei și brazi;

cele două școli zidite, una

în centru de 5 clase, și alta în

parte dinspre răsărit a satului,

de 3 clase; cele două case pre-

tești zidite, clădirea primăriei și

casa națională.

In fruntea acestui sat se află

primarul Gheorghe Nichita Co-

G. N. CONIAC

niac. Dânsul ca barbat știutor de carte arată multă tragere de inimă pentru binele satului. El pune deosebită grijă pentru ridicarea moralei și culturale a sătenilor. Se află în cea mai bună relațiune cu preoții și învățătorii din sat, pe cari îi sprijinește cu multă dragoste în toate întreprinderile lor, ce ajung la înaintarea populației în cele religioase-morale și social-culturale.

D-l Coniac s'a ostenit mult, de-a seos conuna Bilca din datori, și i-a regulat afacerile bănești astfel, că astăzi e cu adevărat pildă bună pentru multe alte comune din județ. A cum-părat pentru comună casa primăriei, a dat mână de ajutor intelectualilor la ridicarea casei naționale, a contribuit foarte multă trudă la reparaturile dela casele pretești, iar acumă strânge cu multă bunăvoință capitalul trebuincios pentru clădirea unei a treia școli în partea de apus a satului. În primăvara anului 1925 se va și începe cu ajutorul lui Dumnezeu la ridicarea acestei zidiri. Căși-mele din sat s'au redus până la două, repausul duminical se ține și traifulle în fără delege cu ajutorul acestui primar s'au stărpit cu desăvârșire.

Primarul G. Coniac e în toată Dumineca și sârbătoarea în biserică la sfânta liturghie și cazanie, și astfel dă pildă bună și celorlalți săteni, ca să îmble sirguincioși la biserică. Acest primar e deci un model de primar și creștin ortodox, și-i dorim, ca bunul Dumnezeu, să-l învrednicească, a sta încă mulți ani la cârma comunei Bilca.

Pr. Ion Bucevski

OBICEI LA ANUL NOU

Odată cu colăceii de Crăciun se face și stolicul pentru Anul Nou. Până în seara spre Anul Nou, stolicul se ține pe vreo masă învelit în otavă. În seara aceasta capul familiei înfige în el un cuțit scilpicios, o față a cuțitului o înseamnă să fie grâu, iară cealaltă față să fie cucuruz ză (popușoiul). Așa îl kusă până dimineața, când îl scot cu băgare de seamă să vază care față îi mai ruginită, căci e credință că dacă față grăului îi mai ruginită, atunci grăul va fi mai mult în anul acela, dacă față cucuruzului va fi mai ruginită, atunci cucuruzul va fi mai mult.

Tot în dimineața aceea e credință, că dacă va veni întâia dată bărbat în casă, îi semn bun și oile vor fâta berbecuți; iară dacă va veni femeie, îi semn rău și oile vor fâta mielute.

STRIGĂTURI LA HORĂ

Binișor să nu mă calci
Numai cu ochi să-mi faci;
Binișor să nu mă strângi
Numai mijlocul să-mi strângi.

Sus opincă de juninca
Decând era maica mică;
Sus opincă de porcea
Decând era maica-mea.

Hopa! hopa!
Cum mai joacă nașu popa,
Și cu nașu preuteasa
Ca la noi la Șiniceasa.

Joacă lele, dar nu prea
Că cămașa nu-i a ta
Și este a cumnată-ta
Azi țio-dă, mâine țio-ia
Și rămâi cu treaba ta.

Căseso de D. DIACONESCU, Dăgeți

Dela Școala normală „Vasile Lupu” din Iași

În ziua de Sf. Neculai trebuia să aibă loc la școala noastră o sezoătoare dată de clasa 5-a A, pentru a sărbători împlinirea a cinci ani decând vrednicul ei director, d-l V. Todicescu a luat conducerea școlii.

În aceeași zi a avut loc un parastas făcut de seria de absolvenți 1897—1898, pentru pomnirea lui N. Stoleriu, mort sânt: biserica parohială de zid, mare și încăpătoare în mijlocul unei curți cu copaci de tei și brazi; cele două școli zidite, una în centru de 5 clase, și alta în parte dinspre răsărit a satului, de 3 clase; cele două case pretești zidite, clădirea primăriei și casa națională.

După „Imnul Regal”, cântat cu multă simțire de către corul clasei, d-l pedagog Ioan Livescu, a ținut o mică cuvântare, arătând însemnătatea momentului și urând ani mulți d-lui director.

A urmat partea corală, compusă din bucăți frumoase, dintre cari a impresionat mai ales cântecul „Eu mă duc, codrul rămâne”, armonizat de d. Teodorescu.

Partea teatrală a fost compusă din două piese de teatru „O facie de Paști” de Adr. Pascu, după năvăla maestrului I. L. Caragiale și „Într'un adăpost” de Ionescu Morel. Reușita a fost deplină.

A plăcut mult și concertul de mandoline și chitare al orchestrei clasei. Bucăți frumoase, dintre cari unele, cum a fost „Plicarea simplonului Iași-Planeta Martie”, improvizată proprie, au stârnit admirația celor de față.

Serbarea a avut o frumoasă reușită. Ea va fi, desigur, un stimulent pentru altele, cărora le dorim același sau un mai mare succes.

A. B.

Din America

D-șoara Ruby Chenoveth, care a mers pe jos calea din Galveston, statul Texas, până în orașul Chicago numai singură cu un pui de maimuță după ea.

Acestă curajoasă domnișoară a călătorit până acum prin toate orașele mai de samă din Statele-Unite. În toate părțile a fost bine primită și găzduită de către organizațiile feminine.

CÂNTEC DE DRAGOSTE.

— „Foae verde de-o spică
Și am neic'o ibovnică
Tocmai ca o pășărică,
De vine la mine'n luncă.”
— „La băte de mânăncă
Cotioași de pui de curcă. —
El cere pâine și mere,
Eu îi dau buzele mele,
El cere pâine și nuci,
Eu îi dau buzele dulci”.

ION MARTIN-BRABOVA
suzit în
Brabova-Poliu

Din America.

Chipul acesta înfățișază pe un ferar de la granița Scotlandei, ferar care a căsătorit și mai căsătorește încă în mod legal foarte mulți tineri amorezați.

UN APEL

Gavrilă Neag letate 74 ani locuiește în Albac Hcea (Munții Apuseni). Este urmaș lui Horea. Tatăl său a fost unul dintre cei mai aprigi luptători în lăzărul lui Iancu.

Azi sărac, fără pământ, bolnav, se roagă de marele pite românesc să-i trimită ceva ajutoare să scape de marea mizerie în ce a ajuns. Ajutoarele să se trimit pe adresa „Cultura Poporului”, și numele donatorilor se vor publica.

Facem și noi apel la tui românii cu dare de inimă, să-i trimită un ajutor acestui brav moț care fără ajutorul nostru este lat pradă peirei.

„Cultura Poporului” 30lei.

Din America

Millionarul H. H. Bigelow, președintele firmei Brown and Bigelow Co. din orașul St. Paul Minn., a fost condamnat la 10 ani închisoare, pentru că a vădit să înșele guvernul cu taxa ce trebuia plătită ca impozit pe avere. A mai fost condamnat și la 10 mii de dolari despăgubiri. Bigelow a reușit singur fapta.

Dar la noi?

DATINA

Datina e legătura sfântă
Ce ne ține de pământ —
De țărâna 'n care se frământă
Sânge de eroi, de mucenici
Și de sănii...
Datina e legătura bună
Ce, pe toți ne împănă:
Cei ce-au fost — cu ceice sufem;
Mari — cu mici;
Pe părinți —
Cu copii și cu nepoți;
Pe străbuni — cu strănepoți.
Datina e legătura vie
Ce ne ține — strâns — de ție,
S'o slăvim
Ca pe-un prietel,
S'o iubim
Ca pe-un simbol...
Datina e legătura
Caldă și frumoasă —
Este urzitura
Trăinică și mătasoasă...
Datina e 'nțelepciunea
De întotdeauna —
E religionea
Celor cari n'au nicio una...

CR'DI

COLINDĂ 1)

Azi-i Ajunul,
Măine-i Crăciunul.
Florile d'albe
De măr dulce *)
la sculați boieri bogați,
Curțile vă măturăți,
Ca vă vin colindători
Noaptea pe la cântători
Și nu vin, nici cu rău,
Ci vă vin cu Dumnezeu,
Dumnezeu cel măricel,
Înțafiat în flori de măr,
De la ochi și pân' la masă,
Numai valuri de mătăsoasă,
Busuioaci fetelor
Florile nevestelor...
Cruce'n casă, Cruce'n masă,
Rămâi gazdă sănătoasă.

Auzit dela MATEI RAȘCA

Com. Irești, jud. Putna.

1) Aneastă colindă se cântă în seara de Ajun.

2) După fiecare rând se repetă acesta cântec.

DUPĂ

T O A M N A

Se 'ngroapă frunzele în zări
Și suflă vântu 'n pomii goi
În agonia de visări
Mor florile în ritm de plo.

Și albe erisantele crese
Când moare 'n lume tot cei drag;
Nici păsările nu doinesc
Când a căzut frunza de fag...

Din nori cu trupu-i schilodit
Apare luna tremorând...
Albastru elar și nesfârșit
L'a cucerit vântul plângând.

Și ceața s'a întins în zări
Iar florile mor pe poteci
Sub gheață zace 'n depărtări
Beția dragostei de veci.

Și tot e trist... e tot pustiu
În deal la vîi s'au de un cânt,
Ce-ți pare un ecou târziu
Eșit în noapte din mormânt.

Se îngroapă frunzele în zări
Și suflă vântu 'n pomii goi,
În agonia de visări
Mor florile în ritm de plo.

H. V. Găbunea

Societatea pe acțiuni „Cultura Poporului”

În urma propunerii venită din partea inimosului nostru prieten G. C. Ghișescu din Girard, Ohio (America) prin care spune:

„Nu s'ar putea pune în Cluj, bazele unei mari societăți pe acțiuni, la care toți românii din largă lume, să ajute pentru construirea unui mare palat, în inima Clujului, numit Palatul Cultural?”

La astfel de societate cu dragă inimă aș ajuta și eu cu cel puțin 20 sau 25 mii de lei.”

Și datorită dragostei și înțelegerii, ai multor de cititori și abonați ai noștri, cari sprijinesc această foare, am pășit un pas și mai departe, luând hotărârea înființării unei societăți pe acțiuni numită „Cultura Poporului.”

Fără nici un ajutor de nicăieri, ci numai cu contribuția modestă a fiecărui cititor ce-l avem, am putut, atâția ani, să menținem o foare, care și-a afirmat în destul însemnătatea ei; o foare — cea mai răspândită săptămânală — care să ducă și la românii din America și la frații din Banatul sârbesc și la aromâni, spiritul național, și izbăvirea prin cultura noastră proprie și prin credința neclintită în biserică străbună.

Și activitatea noastră s'a înmulțit zi cu zi și înmulțile bune și suferințele cu dragoste adevărată de artă, și-au îndreptat nădejile în scrisul acestei foi: scris cinstit, cuminat, îndrumător de fapte sănatoase și care aduce în casele în care intră: lumina dreptății, a adevărului, a iubirii de oameni și a contribuției prin muncă rodnică la întărirea sufletescă și materială a României.

De acela „Cultura Poporului” e iubită și e învâluită de dragostea tuturor.

„Cultura Poporului” trebuie să-și întindă mai mult spiritul ei de înșănătoșire morală, spiritul ei sănătos constructiv, răzimat numai pe munca fiilor țării, fii cari să producă bogățiile țărâne.

Săraci de averi, celor mulți, cari numai prin carte vor învinge.

Încercători în cinstea celor dornici de cuvânt îpărit, plin de lumina adevărului și a datoriei științe, înființăm această societate pe acțiuni. Obolul celor cari ne-au înțeles de la început, obolul săteanului dornic de slova creștinească și cu dragostea din străbuni, obolul preoților, învățătorilor, obolul cărturarilor de la țarguri și ai acelor cari muncesc prin ateliere și fabrici, picătură cu picătură, se va aduna la „Cultura Poporului.”

Încercători în dragostea românilor de peste Ocean, că și ei vor contribui, de departe, la înflorirea scrisului și cărții românești, suntem siguri că societatea noastră pe acțiuni va fi una din cele mai puternice, în scopul îmbunătățirii presei naționale.

Societatea „Cultura Poporului” are de scop, mai întâi, înființarea unei tipografii, în care să se editeze o mare bibliotecă populară de cărți cu caracter religios, economic, industrial, gospodăresc, agricol, s. a.

O acțiune va costa 200 de lei. Statutele societății le vom publica în curând. Rugăm pe iubii noștri cititori și abonați, să ne răspundă, că deocamdată cu câte acțiuni s'ar înscrie fiecare. Răspunsurile vor fi adresate direcției ziarului nostru.

CU SIEAUA

Casele Naționale

Miercuri, 6 Decembrie sara, a avut loc în sala Fundației Universitare „Carol I”, a patra sezoătoare a „Casei naționale”, în fața unui numeros public.

Sezoatoarea s'a început prin cuvântarea d-lui profesor universitar, Gh. Țițeicu. D-sa a vorbit despre sărbătorirea celor doi învațai prof. români: Babeș și dr. Gh. Maiorescu. Zilele trecute a fost sărbătorit de studenți, corpul profesoral universitar și Academia Română. Faptul că au fost premiați de două Universități străne (Paris, Nunky) nu este numai o meritată răsplăta, dar și o recunoaștere că în România se face știință.

În vreme studenților români învațau de la profesorii, cari se specializau în străinătate. Acum însă, când avem oameni de știință internaționali, ne putem mândri că putem da lecțiuni de știință studenților streini.

D-l Țițeicu a vorbit apoi despre deschiderea teatrului din T. Severin. Teatrul și liceul din T. Severin sunt opere nemuritoare ale marelui filantrop Th. Costescu. În aceste locuri se face pregătirea într-una a suferințelor moderne. Salutăm cu mare bucurie aceste mișcări de cultură locală. Această activitate culturală are o mare însemnătate în viața zilnică.

La 6 Decembrie s'a împlinit opt ani de când capitala țării a fost ocupată de către armatele dușmane. Atunci a fost o ofensivă militară, acum trebuie să ne pregătim pentru o ofensivă civilă. Conferențiarul a citat apoi din Mercur de France articolul „Imigrarea Germanilor”.

Imigrarea Germanilor este în raport cu greutatea traiului. Sufără germanii trebuie să formeze o cetăție de cultură, oriunde se va duce și mai ales acolo, unde cultura este

mai slabă. Deci o cucerire pe țărâmul intelectual.

La aceasta trebuie să răspundem cu mișcarea științifică, cu mișcarea culturală de prin zăre, și mai ales cu dorișă cetățenilor români de a fi nu numai cetățeni pentru ei, ci și pentru țară.

Salutăm cu deosebită bucurie mișcarea științifică începută în țara noastră

După luminoasa conferință a d-lui prof. univ. Gh. Țițeicu a urmat o producție artistică sub conducerea maestrului Aurel Eliaade.

Di N. Dumitrescu (bariton) a cântat mai multe ani italienești și românești, fiind mult aplaudat.

D-ra Iosetovici (violină) a cântat cu multă exactitate simfonice „Lalo” și mai multe „menuete”.

Di Cesar Teodoru dela Conservator, a declamat mai multe poezii comice, obținând un meritat succes. Scriitorul, V. Militaru, a ceit mai multe poezii făcute de dânsul.

Un frumos succes a obținut d-ra Dida Elefterescu; d-sa a cântat mai multe romane și cântece românești, fiind îmbrăcată în frumosul costum țărănesc dela Breaza.

RADU S. NICOLIFCU-MISLEA

menajarele practice întrebuintează numai „VERITABIL FRANK” cu râșnița de cafea? Pentrucă s'au convins, că o cafea preparată cu FRANK VERITABIL are un gust bun și tare, și afară de aceasta e foarte eftin, fiind tocmai de o pornicie extraordinară.

RAVAȘE DELA SATE

Din Padina (jud. Buzău).
Faptele bune, cinstite și plăcute, săvârșite de unii oameni de bine, nici odată nu se vor uita, ci ceva mai mult, vor fi pomenite.
Unul care se numește printre aceștia este sateanul, Vasile Neagu Nănaș din comuna noastră.

El a atins vârsta de 73 de ani, ocupându-se în toată viața cu plugăria.

Fost ajutor de primar, fost consilier comunal, iar în prezent este episcopul bisericii Sf. Ioan din această comună.

Prin luna Iunie 1918, a pierdut pe scumpa lui soție și neavând nici un copil a rămas singur.

Din puținul câștig ce l-a dat Dumnezeu a depus la Banca Populară „Macoveiul” un don de 10 mii de lei prin act de donație pentru a fi înmărmărită Comitetului Școlară după moartea sa pentru cumpărarea de cărți pentru copiii lor; iar pe timpul cât va trăi el din dobânda anuală, va da la 2 orfani în fiecare an cărțile trebuincioase.

Ce faptă frumoasă! Ce faptă mare! și ce roade benefice are să aducă. Sunt foarte mulți dintre noi, cari au putina a să imitez pe iubitul nostru satean, cumpărând cărți pentru luminarea poporului nostru, mai ales la sat.

Din Caru-Bicaz (jud. Neamț)

În ziua de 3 Noiembrie a plecat întru cele veșnice, d-na Maria Trifan. După o viață de 41 ani și 24 de căsătorii, moareea temeloasă a răpito-ri, în floarea vârstei.

Cât a trăit a fost bună și miloasă cu toți. A fost o bună gospodină, o bună mamă și o bună educatoare. Și-a crescut cei trei copii și trei fete, dându-i pe la școală și îngrijindu-i cu o dragoste nespusă.

În ziua de 2 Decembrie au fost îngropate rămășițele înmărmărite lângă iubitul ei tată, în ogrăză bisericii.

Slujba înmormântării a fost oficiată de preoții: S. Ungureanu, I. Corișescu, Chirilă și Verșen.

Cu toate că a fost de lucru, lumea din sat, cât și împrejurimii, a luat parte, în număr mare, la această înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

o cumpănă în care a întrebuințat stihuri din Sf. Scriptură, cu privire la moarte.
La urmă a vorbit d. Buceag, profesor din Piatra Neamț.
Satul Caru și com. Bicaz, au pierdut o femeie model, care cu greu se va mai găsi.
Din partea noastră, a celor care am cunoscut-o, nu putem să-i aducem decât omagii, memoriei eterne, rugând pe bunul Dumnezeu să-l îndrepteze sufletul pe o cale mai fericită, la o viață veșnică.

De curând a venit un ordin la Ad-ția Coroană-Bicaz, că pădurarii să strângă câte 3 ramuri din fiecare fel de copac și să le pună etichetă, cum se numesc, apoi să le trimețe la București.

TOPOLIȚA

Din Covasna (jud. Trei Scaune).

Duminică, 14 Decembrie, societatea culturală de sub președinția Sf. Sale preotului Teodorescu, a făcut o adunare la școala primară, luând parte lume multă. S-au ținut cuvântări. În-țată a vorbit parintele Teodorescu, președintele societății. Despre cultivarea pomilor precum și foloasele ce le aduc. D-l director al școlii secundare din localitate, a vorbit din istoria românilor, despre Avram Iancu, Regele munților. D-l profesor Teodorescu, a vorbit despre reforma calendarului, arătând sătenilor că nu li s-a schimbat nimic din rândul bisericii. Elevii școlilor secundare au făcut cor, cântând cântece naționale, și au spus și mai multe poezii.

S. BUCUȘUȚA

Din Bărlögu (jud. Vâlcea).

Duminică, 30 Noiembrie, în satul Bărlögu ce ține administrativ de comuna Stoenesti, la biserică de comuna Pietrari, s-a ținut conferința pastorală de către preoții cercului Pietrari.

Serviciul religios, a fost oficiat de către toți preoții în sobor, răspunsurile fiind date de către corul cântărilor cercului.

Predica la biserică a fost ținută de către preotul Gh. Popescu, președintele cercului, explicând Evanghelia zilei.

După masă în sala școlii satului, în fața sătenilor, s-a ținut ședința publică, unde preotul, D. Georgescu a vorbit despre Puterea credinței; preotul D. Popescu despre respectarea sfintelor sărbători, iar preotul Petraru a făcut avurimile, arătând prin conferința ținută rolul cel mare cel are școala și biserica.

Printre conferențieri corul cântărilor a cântat cântări religioase. La urmă s-a împărțit sătenilor, broșuri și foaie „Cultura Poporului”.

S-a dat tot concursul de către învățătorul satului, făcându-se coruri cu copii și recitări de poezii cu caracter moral.

D. DOBĂRÎN

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

la înmormântare.

Amintim, dintre învâtorii, pe d-nii: C. Balta, care a ținut un frumos discurs, arătând pe tot, viața răposatei, Gh. Gavrilău, Gh. Cădere — tatăl profesorilor Cădere din Iași — C. Bogdan, Alapadame, V. Sandulescu, Gr. Vladubrevor de control, H. Nistor, V. stor, Fermeșanu, ș. a. Au mai luptat — din partea Ad-ției Coroană-Bicaz, d-nii: C. Armășescu, Carp, Unescu; apoi d-nii: Albu, Ad torul și Muntele, Luca primarul Bicazului C. Crețulescu notar, ș. a.

Parintele Simion Ungureanu a ținut

Tipuri de gospodari din șesul Bărağanului

Există n deobște credința, destul de răspândită, că, sătenii din câmpia Dunării rămân, n'ar fi buni gospodari și ar fi lipsiți aproape cu totul de orice dăru pentru propășirea ocupațiilor lor plugărești. Pentru a arăta că lucrurile nu stau tocmai așa, mi-am propus să arăt prin coloanele „Culturii Poporului” câteva chipuri de plugari din județul Ialomița, din regiunea șesului cunoscut sub numele de Bărağan și care trece drept unul din ținuturile cele mai înopate din multe puncte de vedere, ale țării noastre. Se va putea vedea din cele ce vor urma că sunt, ca să zic astfel, destule excepții dela credința amintită, destul oameni de bine și cu drag atâd de ocupațiunea cât și de semenii lor. Ne-am putea în chipul acesta da și mai bine seama de rezultatele neașteptate la care am ajuns ajutorul înclinării naturale de muncă și economie de acestui popor, prin patrunderea culturii cât mai adânc în masa lui. Căce ar trebui după noi, să urmăresc această cultură, pe lângă lumina și înălțarea sufletescă, ar fi aceea de a da puțină ca muncă țărănușii să fie mai bine ordonați iar economiile mai bine întrebuințate decât sunt, în general vorbim, astăzi. Invățământului elementar agricol cât și cooperativelor le-ar reveni rolul să aducă la înfăptuire aceste cerințe.

Și acum vom începe cu câțiva gospodari din comuna Ulmu situată la hotarul dintre județele Ialomița și Ifov pe malul lacului Mostiștea.

Ionita S. Vasilescu plugar, în vârstă de 35 de ani, în timp de mai puțin de 5 ani, după apariția legii agrare din 1921, el a putut agoni prin punga și economie, banii trebuincioși cu care a cumpărat 60 ha. pământ arabil, pe lângă cele 5 ha. cu care a fost împroprietărit ca demobilizat. Pentru munca neobosită pe care a depune pentru interesul general al comunei sale cât și pentru bunul renume, Ionita Vasilescu este figura cea mai respectabilă a satului sau. Între anii 1918—1922 a fost președinte al comisiunii înierimare a comunei Ulmu în care calitate a stăruit de s'a împrejmuit cimitirul, a fondat comitetul bisericesc și a adunat materialul necesar reparatului școlii și primăriei. A înfăptuit în comună împroprietărea din 1920—21 cu o dreptate de cântar fapt care i-a adus în dese rânduri, felicitările județului de ocol respectiv. Și azi este de fapt conducătorul obștei locuitorilor, păzitorii la câmp, la vaci, gardienii se aleg după îndemnul lui. Cine traiește la țară știe cât de greu este să convingi o adunare sătească să facă ceva. Ionita Vasilescu are acest talent înăscut.

Jurase că va cinsti jertfa camara-zilor săi ulmeni cazuți în ultimul război și cu sacrificiul a peste 120 mii de lei ai săi, a ridicat în mijlocul satului, în 1923, un monument de piatră pe care sunt săpate în marmură numele tuturor eroilor din com. Ulmu.

La anul acesta a înfăptuit, prin subscripție publică și contribuție proprie, o fantană de ciment, în mijlocul

plăgii din com. Ulmu. Este după felul său de muncă, tipul plugarului modern.

câmpului noilor împroprietăriți la una din răspântiile cele mai umblate și care a costat 20 mii de lei. Pe compt propriu a mai construit încă 2 fantane de scânduri tot pe câmp ca să dea puțință locuitorilor aflați la muncă câmpului, să se alimenteze cu apă.

E acum casierul comitetului bisericesc și membru în comitetul școlar de construcții. Fiind tânăr, satul are multă nădejde în el, pentru viitor.

Marin Marcu, cetățean fruntaș al satului. Fost de trei ori primar alor. Pân stăruința lui moșia călugărilor din Caldarușani, fără a fi obligată

de lege, a dat satului Ulmu islaz comunal în suprafață de 600 ha. După facerea legii islazurilor, isl 2 și pentru cătunele Boșneagu și Făurei. Comuna n'avea local pentru primărie, a adunat din sat, a prevăzut în bugetul comunei și a pus din punga lui în anul 1888—89 să ridice local propriu pe un loc la șosea contra pedicilor pe care i le pune administratorul plășii Borcea.

La expoziția jubiliară din 1906 a fost medaliat pentru grăul de sămânță produs de el. A reprezentat comuna în 1895 la inaugurarea podului dela Cernavodă. A ieșit din primărie sărac, dar prin muncă și-a refăcut gospodăria și astăzi în vârstă de 65 ani trăiește retras și neobservat de tineret. Este însă unul din fruntașii satului cei mai înstăriți și respectați de toți care i cunosc trecutului. Ca o cinstire a acestui trecut al său, locuitorii l-au ales membru în comitetul pentru construcția bisericii sf. Nicolae din sat. A avut în război trei feciori din care doi au rămas pe câmpul de luptă. El, sub ocupație, a refuzat cu încredințare încercările repetate ale dușmanului care voia să-l pună la fruntea comunei sau poliției.

Nicolae Păun Ion de ani 56 este fruntea gospodărilor comunei. Dela

de lege, a dat satului Ulmu islaz comunal în suprafață de 600 ha. După facerea legii islazurilor, isl 2 și pentru cătunele Boșneagu și Făurei. Comuna n'avea local pentru primărie, a adunat din sat, a prevăzut în bugetul comunei și a pus din punga lui în anul 1888—89 să ridice local propriu pe un loc la șosea contra pedicilor pe care i le pune administratorul plășii Borcea.

La expoziția jubiliară din 1906 a fost medaliat pentru grăul de sămânță produs de el. A reprezentat comuna în 1895 la inaugurarea podului dela Cernavodă. A ieșit din primărie sărac, dar prin muncă și-a refăcut gospodăria și astăzi în vârstă de 65 ani trăiește retras și neobservat de tineret. Este însă unul din fruntașii satului cei mai înstăriți și respectați de toți care i cunosc trecutului. Ca o cinstire a acestui trecut al său, locuitorii l-au ales membru în comitetul pentru construcția bisericii sf. Nicolae din sat. A avut în război trei feciori din care doi au rămas pe câmpul de luptă. El, sub ocupație, a refuzat cu încredințare încercările repetate ale dușmanului care voia să-l pună la fruntea comunei sau poliției.

Nicolae Păun Ion de ani 56 este fruntea gospodărilor comunei. Dela

de lege, a dat satului Ulmu islaz comunal în suprafață de 600 ha. După facerea legii islazurilor, isl 2 și pentru cătunele Boșneagu și Făurei. Comuna n'avea local pentru primărie, a adunat din sat, a prevăzut în bugetul comunei și a pus din punga lui în anul 1888—89 să ridice local propriu pe un loc la șosea contra pedicilor pe care i le pune administratorul plășii Borcea.

La expoziția jubiliară din 1906 a fost medaliat pentru grăul de sămânță produs de el. A reprezentat comuna în 1895 la inaugurarea podului dela Cernavodă. A ieșit din primărie sărac, dar prin muncă și-a refăcut gospodăria și astăzi în vârstă de 65 ani trăiește retras și neobservat de tineret. Este însă unul din fruntașii satului cei mai înstăriți și respectați de toți care i cunosc trecutului. Ca o cinstire a acestui trecut al său, locuitorii l-au ales membru în comitetul pentru construcția bisericii sf. Nicolae din sat. A avut în război trei feciori din care doi au rămas pe câmpul de luptă. El, sub ocupație, a refuzat cu încredințare încercările repetate ale dușmanului care voia să-l pună la fruntea comunei sau poliției.

Nicolae Păun Ion de ani 56 este fruntea gospodărilor comunei. Dela

de lege, a dat satului Ulmu islaz comunal în suprafață de 600 ha. După facerea legii islazurilor, isl 2 și pentru cătunele Boșneagu și Făurei. Comuna n'avea local pentru primărie, a adunat din sat, a prevăzut în bugetul comunei și a pus din punga lui în anul 1888—89 să ridice local propriu pe un loc la șosea contra pedicilor pe care i le pune administratorul plășii Borcea.

La expoziția jubiliară din 1906 a fost medaliat pentru grăul de sămânță produs de el. A reprezentat comuna în 1895 la inaugurarea podului dela Cernavodă. A ieșit din primărie sărac, dar prin muncă și-a refăcut gospodăria și astăzi în vârstă de 65 ani trăiește retras și neobservat de tineret. Este însă unul din fruntașii satului cei mai înstăriți și respectați de toți care i cunosc trecutului. Ca o cinstire a acestui trecut al său, locuitorii l-au ales membru în comitetul pentru construcția bisericii sf. Nicolae din sat. A avut în război trei feciori din care doi au rămas pe câmpul de luptă. El, sub ocupație, a refuzat cu încredințare încercările repetate ale dușmanului care voia să-l pună la fruntea comunei sau poliției.

Numai până la Crăciun!

Magazinul

REGELE FERDINAND 15

aduce la cunoștință clientele, că pe lângă dăruirea mai acordă și

Numai până la Crăciun!

Onor. Biblioteca Universității

BARZA

Calea Regele Ferdinand 11

CU OCAZIUNEA TÂRGULUI DE CRĂCIUN ȘI ANUL NOU

ARANJEAZĂ

O VÂNZARE IEFTINĂ

Pânză pentru rufe	Mtr. Lei	30
Albifuri de pat	Mtr. Lei	38
Chiffon calitate I-a	Mtr. Lei	60
Rage copper	Mtr. Lei	55
Zăfir pentru cămăși	Mtr. Lei	38
Stofe moderne ratrate duble	Mtr. Lei	75
Cherșot de lână	Mtr. Lei	95
Stofe p. bărbați noppe Engleze	Mtr. Lei	275

TELEFON 957

Baltoane plüsch, Caracul, Biberot

cu preț extrem de redus.

Habig-Tress-Borsalino (Antica Casa)

singura depozitară de pălării e în magazin

REGELE PĂLĂRIILOR

Cluj, Piața Unirii 24.

In toate calitățile asortiment urias. Adevărate donațiuni de Crăciun. Plaiduri englezești veritabile. Mare asortiment de cravate. Prețuri extraordinare de ieftine. Cămăși albe, confecț. de noi înșine.

Cel mai bogat depozit de modă bărbătească din Ardeal

ENGRO!

ENGRO!

Bumbac de țesut, Articole de naframe,

naframe de spălat și barquet (Cosmenos și Rolffs), stofă, sămimătase, berlini, reschl, caschmir și postav.

TELEFON 8-58.

Ștofe și cașchmiruri

în orice cantitate se capătă ieftin, cu prețuri de zi, la firma de import

Lazar Judovics

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 7.

ENGRO!

ENGRO!

Vizitați

fără obligația de a cumpăra Expoziția noastră de jucării p. copii!

Atragem atențiunea publicului asupra listei de prețuri a magazinului

PARISIEN

valabilă pentru

Noemvrie și Decembrie

I. Secția manufactură

1 per. ciorapi de dame, diferite culori	32—
1 per. ciorapi de dame, prima calitate, Flohr	58—
1 buc. batistă p. copii	7—
1 buc. batistă brodată	13—
1 per. mănăși p. dame, bune ținând caldura	60—
1 buc. cămașă p. dame, calitate bună	110—
1 buc. tricou p. copii, calitate superioară	118—
Haine p. băieți și fete, sorturi pentru doamne și fete, fuste de gloth pentru doamne, decorațiuni pentru rochii, dantele, flori, se pot cumpăra pe prețurile cele mai ieftine.	

Trusouri complete de mirese și baby se vând cu prețurile cele mai reduse.

II. Secția articolelor de modă p. doamni:

1 buc. pălărie loden	185—
1 buc. pălărie din păr de lepre italiene	466—
1 buc. cravată	12—
1 per. ciorapi	25—
1 buc. guier moale de rips	20—
1 buc. cămașă de tricou de lână	198—
1 per. mănăși de tricou captușite	65—
1 buc. batistă	15—

Cămăși bărbătești se confecționează după măsură, execuția cea mai bună.

Bastoane, umbrele, butoane de mănșete, etc., dela calitatea cea mai eficientă la cea mai fină.

III. Secția de sticlărie, porcelan și de vase de gătit:

1 pahar p. apă	5—
1 ceașcă cu țasă, cal. bună	24—
1 farfurie, grosime dublă	20—
1 farfurie desert, dublă	15—
Serviciu de masă pentru 6 persoane	1300—
Serviciu de cafea pentru 6 persoane	455—
Serviciu de cafea neagră pentru 6 persoane	310—

Instalații de spălat, ibrice de fierț repede, mașini de călcat, carneșe din aramă, năpuri se vând cu prețurile cele mai ieftine

IV. Secția de jucării p. copii, de articole de piele, geamantane și de cărucioare p. copii:

În această secție se află un mare asortiment de cărucioare p. copii, de geamantane etc.

Vizitați

fără obligația de a cumpăra Expoziția noastră de jucării p. copii!

INDUSTRIA SĂRMEI S. A.

CLUJ, Calea Victoriei 29. Telefon 347. Fabrica: Ghiriș-Arieș, Telefon 14. Gara Câmpia-Turzii

Produce: Sărmă de fier, laminată și treplată, cuie de sărmă, fier de beton, arcuri de mobilă și agrafe de birou. — Capacitate de producție 3 vagoane zilnic. — Singur încredințat cu desfacerea produselor:

"FERARIA"

Societate Anonimă pentru desfacerea produselor industriale.

CLUJ, CAL. VICTORIEI 29. — TELEFON No. 4-40.

Reprezentând Prima fabrică de petecave din Cluj, precum și alte fabrici din străinătate.

BANCA ANGLO-AUSTRIACĂ

FILIALA ORADEA-MARE

SCONTEAZĂ CÂMBII

PRIMEȘTE DEPU-
NERI SURE FRUC-
TIFICARE cu livrete
și în cont-curent, pe
lângă dobânzile cele
mai avantajoase.
(Efectuază plățile ori-
când fără nici un
anunț prealabil.)

SCONTEAZĂ CÂMBII

EFFECTUAZĂ remi-
teri pentru țară și
străinătate în cel mai
scurt timp și pe lă-
ungă condițiunile cele
mai avantajoase.

CUMPARĂ ȘI VINDE MONEDE STREINE

Nu aștepta până când
porcul sau vita d-tale
se va îmbolnăvi!

FOLOSEȘTE regulat sarea antisepică nutritivă de desinfecție și preparatele de apărare DESINFECTOR ale prim-medicalului veterinar Dr. DAVID ELEMÉR concesionată prin lege. Prin folosirea regulată a acestor preparate nu mai există boala la porci, la vitele conștute dușure de gară, boala de ficat sau apăsare de splină. Fiecare gospodăru cu această țară asigură o prăsilă de vite sănătoase și bine dezvoltate și porci mai tute îngrășați. Aceste preparate nutritive și de apărare se găsesc în fiecare comună, în prăvălii și consum. Un pachet de 1/2 kg. cu instrucțiunile de folosire costă 20 lei. — Comerțiantul un pachet de postă de câte 20 cutii pe lângă trimiterea înaintea sumei de lei 300 — și ramburs, cu lei 320 — îi se trimite pentru de taxele poștale.

97.1-x
REPREZENTANTUL GENERAL P-TRU TOATĂ ROMANIA:
SOÓS & COMP, TÂRGU-MURĂȘ.
(TRANSILVANIA) STRADA PRINCIPESA MARIOARA 2.
Rugăm clienții noștri ca să recomande comerțanților sarea antisepică spre procurare, ca astfel accepția s-o revândă gospodărilor din comună.

Cu deplină garanție ca înainte de război — cele mai bune

CURELE DE TRANSMISIUNE

de următoarele specialități: Curele de piele pentru dinamuri, Comprosoare și tot felul de piei pentru întreținere tehnică — lăcrează

FRATII RENNER & COMP.

SOCIETATE ANONIMĂ

CLUJ.

13-21

De prima calitate
plăcută și
răcoritoare
este

Bere din Turda

Fabrica:
Turda, Telefon 5.
Depozit principal:
CLUJ, Telefon 394.

! Mai bine ca ori unde se servește la

Baia Elisabeta

Băi de abur, de cadă, duș, etc.

Cluj,
Str. Călugărețelor (pe Someș)

Specialitățile fabricii de bere CZEL din Cluj

„HERCULES”

bere nutritivă, specialitatea NEAGRĂ din malt de lăză

„URSUS”

bere ALBĂ, mult apreciată

din cauza calităților lor neîntrecute s-au dovedit ca mărcile cele mai superioare. Se capătă pretutindeni.

ASTRA

Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare S.A.

DIRECTIUNEA GENERALĂ:

BUCUREȘTI, Str. Lascar Catargiu 11

Telegrame: VAGONASTRA BUCUREȘTI.

Scrieri: CĂSUȚA POȘTALĂ 136, BUCUREȘTI

Autobuse

de pasageri pentru orașe și localități balneare. Proiecte de exploatare și de rentabilitate la cerere.

Camioane

cu transmisie prin cardan, sau lanțuri. Capacitate 3 1/2 tone.

Automobile-cisterne

pentru transportul de uleiuri, benzină, și petrol. Capacitatea 3550 litri.

Automobile cu pompă de incendiu

pentru pompieri.

Automobile stropitoare

pentru orașe, lărgimea de stropit 5 metri.

Strunguri de precizie

pentru tăierea de ghiveciuri Withworth, milimetrice și mod. Distanță între vârfuri 1000, 1200, 1600 și 2500 mm.

Piese cu excentric

cu cursă de 30 mm. presiune de 8 tone.

Grupuri electrogene

de 35 Kw, 110 sau 220 Volți, pușdă alimenta 150 becuri de 25 lumini.

Motoare de benzină

de 6, 14, 45, 60 și 90 HP.

Mașini de guduri

de 15 m. și 35 mm.

Produsele noastre se găsesc cu prețurile originale de fabrică la următoarele firme:

ARAD: Întreprindere de Mașini și Automobile, Str. Alexandri 6.
BRASOV: „Silvania” Întreprindere Tehnică, strada Spitalului 64.
CLUJ: Blaga Emil, Întreprindere Tehnică, Piața Ștefan cel Mare 3.
LUGOJ: Schwäbische Zentralbank, Filiale Lugj.
MEDIAS: Departamentul Mașinelor al reu. agr. s. a. suo.
ORADEA-MARE: „Economia” S. A. Comerț și Indust., P. M. Viteasol.
SĂTMAR: „Mecanic”, Întreprindere Tehnică.
SIBIU: Departamentul Mașinelor al reu. agr. s. a. suo.
SIGHIȘOARA: Departamentul Mașinelor al reu. agr. s. a. suo.
TÂRGU-MUREȘ: Biró S. Ing. mech. cu dir. Întreprindere tehnico, Str. Ștefan Voda 1/A.
TIMIȘOARA: Schwäbische Landwirtschaftsverein

O reclamă folosită se face numai în „CULTURA POPORULUI” care se tipărește în 56 mii de exemplare

Traian G. Stoienescu

avocat

Calea Șerban Vodă 42

BUCUREȘTI

Mare târg de Crăciun!

Albitri de dame vinde cu 20% reducere magazinul de triotaj și galanterie

DÉNES

Toate mărfurile în depozit, cu prețuri foarte reduse.

! Mare târg de Crăciun!